

ALUMINIJ

11

Časopis družbe Talum d. d. Kidričevo

NOVEMBER 2017

Vse najboljše, Talum

*V prepletu generacij, vrednot in znanja
skupaj ustvarjamo kovino prihodnosti!*

Iz vsebine

- 4** Uprava
- 6** Talum, naj zaposlovalec Podravja 2016
- 7** Čestitamo Talumovim jubilantom
- 8** Zlati metulji
- 10** Podatkovnoanalitični modeli
- 11** Zaključena obnova prizidka
- 12** Predstavniki Črne gore na obisku in podnebna konferenca v Bonnu
Prihodnost v znamenju električne mobilnosti
- 13** 27. Tehniško posvetovanje vzdrževalcev Slovenije
- 14** Veleplakat kot komunikacijsko orodje
- 15** Delala sem skoraj pri vseh proizvodnih procesih
- 16** Dober vodja v ospredje vedno postavi svoj tim in ne sebe
- 21** Raketa v garaži kot primer dobre prakse
Predstavili poklice
- 22** Obisk v podjetju Slovalko
- 23** Adrenalin
- 24** Balet robotov
- 26** Poskrbi za svojo varnost – uporabljalj zaščito sluha
- 27** Vse najboljše, lokomotiva!
- 28** Na Nizozemsko po nova znanja
Poslovna nogometna liga Štajerska
- 29** Kapljica, ki lahko odloča o življenju in smrti
- 30** Kolumna
- 31** Križanka

Naslovnica: V prepletu generacij, vrednot in znanja.

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2400 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelusič, glavna urednica, Danica Hrnčič, članica, Lilijana Ditrih, članica, Gregor Jurko, član.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak

Prelom, priprava za tisk in tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o.

Foto: Srdan Mohorič

ALEKSANDRA JELUŠIČ
GLAVNA UREDNICA

V prepletu generacij ustvarjamo prihodnost

Jubileji so prelomnice v življenju, ki so izjemno čustveno nabite. Ob takšnih trenutkih čustva nadvladajo razum – kar v trdem poslovnem svetu, v katerem si išče vsak svoj prostor, ni najbolj zaželena lastnost. Pa vendar ni treba biti vseved, da bi človek ugotovil, da v svetu, v katerem čustva in razum niso v ravnovesju oziroma so čustva nezaželena, na dolgi rok zadeva ne more delovati. Neravnovesna stanja pri človeku in v družbi brezpogojno vodijo v kolaps in razpad sistema.

Prav zaradi tega je izjemnega pomena, da vsakič znova poudarimo vrednote, pretehtamo svojo lastno osebno etiko in se vprašamo o pomenu pripadnosti in lojalnosti ljudem in stvarjem, ki so del našega vsakdanjika.

Vsak posameznik na svoj način vrednoti uspeh, a treba se je vprašati, ali morda ni največji uspeh neke družbe kot celote, podjetja in posameznika prav v tem, da mu uspe kot človeku – bitju, ki se ne odloča zgolj na podlagi dejstev, števil in profita, temveč njegove odločitve uravnava čut za sočloveka in osebna čustvena inteligenca.

Če bomo znali izhajati iz človeka in medsebojnih odnosov, potem nam na naši poslovni poti ne bi smelo spodleteti, kot v tokratnem slavnostnem intervjuju poudarja Marko Drobnič, predsednik družbe Talum.

Prav zaradi tega smo osrednjo grafično podobo iz prepletene kovine, ki spremlja tokratni praznik in krasi tudi naslovnico časopisa Aluminijs, izbrali zaradi močne simbolike. Združuje nas kovina, ki daje našemu poslanstvu svoj smisel. Pretapljamo jo, ulivamo, oblikujemo, o njej razmišljamo in z njo in za njo živimo. A kovina brez človeka je samo kovina – hladna in brezizrazna.

Človek je tisti, ki ji daje vsebino in zgodbo.

Dragi talumovci in talumovke, uredništvo časopisa vam želi prijeten praznik. Upamo, da bomo tudi v prihodnosti za vas lahko zapisovali zgodbe o ljudeh, ki v prepletu s srebrno kovino skupaj ustvarjamo prihodnost Taluma. ■

»Človek je tisti, ki daje lahkotni kovini vsebino in zgodbo.«

Drage talumovke, spoštovani talumovci!

Še eno koledarsko in poslovno leto se počasi končuje. Pred koncem leta pa se 21. novembra naš Talum tudi postara za eno leto. Namenoma sem tako zapisal, čeprav bi lahko besede obrnil tudi drugače. Ko sem namreč navedel staranje, sem pri besedi starost cilj na žlahtnost, mnoge neprecenljive izkušnje in pripadnost. Veliko imamo te žlahtnosti v skupini Talum, saj podjetje ustvarjajo mnoge generacije. Imamo pa tudi energijo in svežino mladosti, neprecenljivo željo in pripravljenost po nadgradnjah in spremembah. Žlahtnost nikoli ne zbledi, še posebej ne, če jo oplemeniti mladostna energija. Bodoča uspešnost skupine Talum bo veliko odvisna od naše spretnosti in sposobnosti združevanja in prepletanja obojega pod to našo krošnjo v Talumu.

Veliko smo postorili v preteklem letu. Ne samo v smislu povečanja proizvodnje in prodaje, izboljšanja poslovnega izida, povečanja obsega investicij, ampak tudi v smislu odnosa do zaposlenih. Velikokrat pa prav na te korake, povezane z nami vsemi, zelo hitro pozabimo. V zadnjih mesecih se soočamo z zelo zaostreno situacijo na trgu dela, celo z največjimi izzivi pri zagotavljanju potrebnega kadra v času samostojne Slovenije. Spomnim pa se tudi obdobja, ko smo ne glede na krizo in padce prodaje in proizvodnje odreagirali »po talumovsko«. Nihanja so in bodo, premagali pa jih bomo lahko le z zelo veliko mero zaupanja in spoštovanja do tega, kar počnemo. Na vseh področjih, še posebej na tistih, povezanih z zaposlenimi. Talum je tukaj poseben, dober, čeprav ravno s tem področjem nikoli nismo zadovoljni. Prav je tako, le pozabiti ne smemo, da preko okvirjev danih možnosti, ki jih uokvirja poslovni izid, ne gre. Prepričan sem, da se ravno zaradi odnosa, ki ga v skupini Talum gojimo do zaposlenih, lahko pohvalimo, da se naša drevesna krošnja še kar naprej bogati.

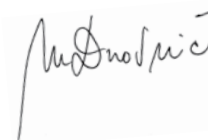
Zgodbo o drevesu v prispodobi Taluma sem omenjal že v oktobrski izdaji časopisa Aluminijs, krasila pa je tudi naslovnico omenjene izdaje. Odločil sem se, da jo bom ob tovarniškem prazniku delil z vami, saj zgodba zelo spoštljivo opisuje vse ustvarjeno do danes, hkrati pa kaže na pripravljenosti v angažiranju pri aktivnostih za naš še boljši jutri.

Talum se je v več kot 60 letih razbohotil kot mogočno drevo. Pravijo, da ima vsako drevo tako dolge in globoke korenine, kot je njegova velikost. Tako imamo tudi mi svoje trdne temelje, na katerih rastemo in gradimo. Te korenine oziroma temelji so naše vrednote, zgodovina, ponos, trma in izkušnje. Vsako drevo potrebuje dobre razmere, da lahko raste, nekateri tudi niso odvisni od naše volje. Vsekakor pa potrebuje stabilno in zdravo deblo, iz katerega se napajajo njegove veje. Deblo so naša znanja, cilji, vizija, želja in kreativnost. In kaj so veje? Veje smo zaposleni, ki se napajamo skozi korenine in deblo, se razcvetamo, rojevamo nove ideje in dajemo našemu poslanstvu smisel. Če bomo drevo še naprej negovali, se nam zanj ni bati. Naj raste, se razcveta in bogato rodi!

Tisto, kar vam lahko ob tovarniškem prazniku obljubim sam, dragi talumovci, je eno: ne bomo popuščali pri aktivnostih udejanjanja naše strategije in s tem pri zagotavljanju še boljših možnosti za uspešnost našega poslovanja, ker korak za korakom to tudi vsem deležnikom – tako lastnikom in poslovnim partnerjem, kot tudi zaposlenim – prinese nekaj več. Sam pa pričakujem spoštovanje že narejenega v preteklem srednjeročnem obdobju in vaše angažiranje, energijo, nepopustljivost in zaupanje v aktivnosti, ki smo si jih zastavili.

Vse najboljše, Talum, iskrene čestitke, talumovci!

Marko Drobnič,
predsednik uprave Taluma

Učenje je vseživljenjski proces odzivanja na spremembe

Družba Talum bo v naslednjem srednjeročnem obdobju obstoječo strategijo dopolnila še s cilji, ki so povezani z digitalizacijo. Omenjenega področja se že zdaj sistematično lotevamo in se ga bomo tako lotevali tudi v prihodnosti. Bistvo procesa digitalizacije je v prednostih, ki jih prinaša za uporabnika in posledično za družbo kot celoto.

Digitalizacija je tako kot vsi procesi v podjetju podvržena nenehnim spremembam, ki jih narekuje nagel globalni tehnološki razvoj. Proces mora prav zaradi tega vzporedno zajemati vse pore našega podjetja in vsa področja – od proizvodne funkcije do podpornih služb, kot so vzdrževanje, komerciala, računovodstvo, informatika ... Treba ga je ponotranjiti in sprejeti kot neizbežen del vsakdanjosti, kajti le tako bo podjetje lahko ohranjalo svoj konkurenčni položaj na trgu. V digitalizaciji ne smemo videti dodatnega dela, ki ga v začetni fazi postavitve sistema od nas zahteva vsak proces – videti je treba možnosti, ki jih sodobna tehnologija ponuja na področju poenostavitve dela in pretoka informacij.

V tem kontekstu bi povzel misel menedžerskega guruja Petra Druckerja, ki je dejal, da smo končno sprejeli dejstvo, da je učenje vseživljenjski proces soočanja s spremembami in da je najnujnejša, neodložljiva naloga omogočiti ljudem, da se nenehno učijo. Sam bi k temu dodal, da je največji izziv podjetja, da najde za vsakega zaposlenega individualni pristop k doseganju tega cilja.

Verjamem, da bo naša glavna konkurenčna prednost v prihodnosti izhajala prav iz pripravljenosti na učenje in s tem posledično iz sposobnosti hitrega odzivanja na spremembe ter nenazadnje tudi generiranja sprememb.

V nadaljevanju povzemam še nekaj ključnih podatkov, povezanih s poslovanjem v letu 2017. Skupina Talum je v obdobju od januarja do septembra ustvarila 256.511 tisoč evrov skupnih prihodkov ter s tem ustvarila dobiček v višini 1.776 tisoč evrov, ki je v primerjavi s planiranim dobičkom v navedenem obdobju višji za 30 odstotkov.

Dejstvo, da smo po letih poslovanja z izgubo v preteklih treh letih ustvarili dobiček, me navdaja s prepričanjem, da smo se v Talumu pravočasno in primerno odzvali na spremembe v poslovnem okolju.

Prepričan sem, da bomo z znanjem, ustvarjalnostjo, podjetnostjo in sodelovanjem uspešno dosegli cilje, ki smo si jih zastavili za srednjeročno obdobje 2016–2018.

Čestitke talumovkam in talumovcem ob tovarniškem prazniku in hvala za vaš prispevek k uspešnosti Taluma.

Daniel Lačen,
član uprave Taluma za ekonomsko področje

Intenzivna rast cen surovin

Smo v obdobju leta, ko se iztekajo letošnji proizvodno-prodajni načrti in smo že pri planiranju in zapiranju pogodb za naslednje leto. V letošnjem letu smo realizirali večino zastavljenih ciljev. Uspešni smo tudi pri uresničevanju srednjeročne strategije povečevanja proizvodnje in prodaje ron-delic in ulitkov.

Velikokrat se sprašujem, ali se ne bi malo ustavili. Zakaj nenehna rast? Žal živimo v ureditvi, ki se imenuje kapitalizem. Takoj ko se ustaviš, izpadeš iz igre. Možnosti sta samo dve: smo v igri ali pa nas ni. Seveda si želimo še naprej tlakovati pot v prihodnost z našim aluminijem. Težko je najti odgovor, ali ima to sploh kak smisel. Kar je bilo še lani odlično, je letos še komaj dovolj dobro. Ja, tako pač je, tega razvoja ne bo nikoli konec. Treba bo delati več, hitreje in bolj učinkovito in spremljati konkurenco.

Kot sem pisal že v preteklosti, nam Kitajska povzroča precejšnje glavobole. Zavedati se je treba, da danes Kitajska proizvede 55 odstotkov vsega aluminija na svetu. V številkah to pomeni 35 milijonov ton. Zaradi okoljevarstvenih težav je kitajska vlada sprejela ukrepe za omejevanje industrijske proizvodnje. Veliko je špekulacij, ali se bo to dejansko zgodilo v predvidenem obsegu. Kaj se bo natančno dogajalo, ne ve nihče. Trenutno je videti, da bodo od predvidenih treh milijonov ton zmanjšanja proizvodnje proizvodnjo dejansko zmanjšali za dva milijona ton.

Veliko bolj drastično je na področju proizvodnje anod in glinice. Ta proizvodnja naj bi se zmanjšala za 50 oziroma za 30 odstotkov. Zaradi tega so cene teh surovin trenutno podivjale. Te anomalije na trgu nam povzročajo kar nekaj preglavic. Verjamemo, da se bo nesorazmerje kmalu umirilo ali s padcem cen surovin ali s povečanjem cene aluminija.

V Talumu smo znani po tem, da smo preživeli že zelo hudo negotove čase, in verjamemo, da bo tudi tokrat tako. Pri proizvodnji, prodaji, razvoju novih proizvodov je trend naraščanja. To je vsekakor dober obet za prihodnost in tako z veseljem pričakujemo praznovanje triinšestdesetega rojstnega dne družbe Talum.

Vse najboljše Talumu in talumovcem ob jubileju!

Dr. Zlatko Čuš,
član uprave Taluma za razvojno-tehnično področje

Talum

postal naj zaposlovalec Podravja 2016

Talum je na zaključni prireditvi ob izboru za podravsko podjetje leta 2016, ki sta jo 16. novembra organizirala Štajerska gospodarska zbornica in medijski pokrovitelj Večer, prejel nagrado naj zaposlovalec Podravja v letu 2016.

TOMAŽ KVAS
FOTO: DANICA HRNČIČ

S tem so bili prepoznani naši dosežki na tem področju, saj se trudimo, da za svoje zaposlene ustvarjamo kakovostno in zadovoljujoče delovno okolje, hkrati pa smo v zadnjih treh letih zaposlili kar okoli 300 novih sodelavcev. Predsednik uprave Marko Drobnič je v zahvalnem govoru povedal, da se na kadrovskem področju srečujemo z izzivi zaradi pomanjkanja strokovnega tehničnega kadra. Čestital je tudi Talumovi kadrovski službi in poudaril, da gre ta nagrada »v kidričevsko šumo«, saj gre zasluga zanjo prav vsem talumovcem. Dodal je še, da je to priznanje tudi obveza in odgovornost, da se bomo v prihodnje še bolj trudili.

Prireditve, ki je potekala v mariborskem hotelu Habakuk, se je udeležil tudi predsednik republike Borut Pahor. Zahvalil se je vsem, ki s svojim delovanjem spodbujajo gospodarstvo v podravski regiji, s čimer so pomembno prispevali k okrevanju države in njenemu izhodu iz krize. »Zaradi vaših prizadevanj danes lahko z manj strahu in z več optimizma zremo v prihodnost,« je povedal v svojem govoru.

Priznanja so podeljevali v treh kategorijah: podjetje leta (s podkategorijami nagrad za mikro, majhno, srednje in veliko podjetje), zaposlovalec leta (izbirali so ga med srednjimi in velikimi podjetji) in podjetje leta po izboru bralk in bralcev Večera. Najboljši med velikimi je bil Impol, bralci Večera pa so letos za naj podjetje izbrali mariborsko družinsko podjetje Mikro+Polo. Med srednje velikimi podjetji je priznanje pripadlo ruškemu kovinarskemu podjetju Mega Metal, med majhnimi družbi Jakl iz Središča ob Dravi, med mikro podjetji pa družbi Galerija Gosposka. ■

Čestitamo Talumovim jubilentom

Talum, d. d.

Boštjan Vajda	10
Silvo Vinter	10
Branko Feguš	10
Gregor Jurko	10
Matej Cafuta	10
Peter Lozinšek	10
Tadej Krajnc	10
Marko Vek	10
Predrag Vujaković	10
Gregor Zečević	10
Marinka Krajnc	10
Boris Horvat	10
Aleš Slana	10
Klavdija Fleišman	10
Vanja Bezjak	10
Peter Marinič	10
Aleksander Krajnc	10
Robert Štrafela	10
Milan Furek	10
Roman Plohl	10
Mitja Zajc	10
Janez Jagarincec	10
Saša Mernik	10
Darja Mernik	10
Dejan Kuserbanj	10
Matej Prosenjak	10
Branko Prevolšek	10
Boštjan Korez	10
Irena Levanič	20
Goran Popović	20
Matej Ernecl	20
Tomaž Premužič	20
Ivan Hertiš	20
Jernej Luževič	30
Franc Zajc	30
Vlado Podgoršek	30
Štefan Ros	30
Bogdan Šimenko	30
Peter Kropec	30
Roman Frlež	30
Vencleslav Butolen	30
Daniel Mlakar	30
Daniel Roškar	30
Bojan Merc	30
Boris Rodošek	30
Franc Grabeljšek	30
Stanislav Šel	30
Peter Verlek	30
Miran Babosek	30
Andrej Rožman	30
Bojan Verdenik	30
Robert Rozman	30
Silvo Zajc	30

Bojan Krajnc	30
Ivan Majhen	30
Stanko Kostanjevec	30
Miran Lesjak	30
Jožef Širovnik	30
Janez Tominc	30
Marica Vajda	30
Avgust Šibila	30
Danilo Toplek	40
Ignac Kidrič	40
Ana Majcen	40
Marijan Horvat	40
Drago Švagan	40

Ekotal, d. o. o.

Angela Ceci	10
Anton Zakelšek	10
Cvetka Kirbiš	10
Nada Mlakar	10
Neža Avguštin	10
Vlasta Štumperger	10
Anton Frajnkovič	30
Marija Pšajd	30
Marjan Anderlič	30
Stanislav Kelc	30

Talum Izparilniki, d. o. o.

Miran Fideršek	30
Bogdan Kelenc	30
Anton Planinšek	30

Vargas-Al, d. o. o.

Mirko Vidovič	10
Franc Turnšek	30
Jernej Plavčak	40

Talum Servis in inženiring, d. o. o.

Marko Planinšek	20
Milena Podgoršek	30
Nevenka Pulko	30
Miroslav Kužner	30
Srečko Horvat	30
Smiljan Sitar	30
Miran Jerenko	30
Matija Kouter	30
Stanislav Poplatnik	40
Ivanka Zemljarič *	40

Inštitut, d. o. o.

Ivica Urlep Pepelnik	30
Pavla Kirbiš Pavla	40

Zlati metulji

FOTO: STANKO KOZEL
ALEKSANDRA JELUŠIČ

Ignac Kidrič

za dolgoletne dosežke (življenjsko delo) v skupini Talum
PE Upravljanje z energijo

Ignac Kidrič se je v tovarni zaposlil leta 1976 kot ključavničar II v takratnem TOZD Vzdrževanje. Po odsluženem vojaškem roku leta 1979 je prevzel delovne naloge organizacije in vzdrževanja rotacijskih peči in drobilnikov. Leta 1989 je začel opravljati zelo zahtevna strojna dela na področjih vzdrževanja glinice in vodenja strojnega vzdrževanja energetike ter dela in naloge tehnologa III na področju strojne energetike. To delo v poslovni enoti Upravljanje z energijo opravlja še danes. S svojim znanjem, požrtvovalnostjo, inovativnostjo, entuziazmom, izkušnjami, konstruktivnim odnosom ter občutkom, »delati prave stvari na pravi način«, vse od svojih začetkov zelo pomembno prispeva h kakovostnemu in celovitemu obvladovanju področja strojne energetike v podjetju. Omeniti je treba predvsem dejstvo, da z organizirano in doslednostjo svojega dela ter dela domačih in zunanjih izvajalcev omogoča izvedbo vseh projektov in vzdrževalniških aktivnosti na področju zemeljskega plina, komprimiranega zraka, vseh tipov voda, toplotne energije, industrijskih klimatov in manjših klimatskih naprav, črpalk in drugih postrojev. Kadar koli je treba, ne glede na uro dneva, se takoj odzove in odpravlja intervencije ter tako skrbi za nemoteno razpoložljivost energentov. Odkar je prišel v naše podjetje, je aktiven član najrazličnejših razvojnih in investicijskih projektov, pri katerih s svojimi znanji in izkušnjami pomembno sooblikuje energetske sisteme in infrastrukturo – vse s ciljem, da bi bilo napajanje porabnikov in oskrbovanje uporabnikov z različnimi energenti čim bolj varno in ekonomično. Z usposabljanjem in spodbujanjem prenaša sodelavcem svoje znanje in izkušnje. Tako jih usposablja za samostojno delo na vseh področjih strojne energetike in zagotavlja kontinuiteto pri strokovnosti in kakovosti dela. S svojimi predlogi – predvsem na področju tehnike in tehnologije ter delovnih sredstev strojne energetike – kakovostno vpliva na razvoj poslovne enote Upravljanje z energijo in posledično celotne skupine Talum, pa tudi tujih podjetij v industrijski coni Talum.

Milan Krušič

za uspešno delo v zadnjem letu oziroma zadnjih nekaj letih
Talum Servis in inženiring, d. o. o.

Milan Krušič se je v tovarni zaposlil leta 1980 kot sodelavec v takratnem TOZD Vzdrževanje, kjer je opravljal delovne naloge tehnologa za strojno področje. To delo je opravljal vse do leta 1989, ko mu je bilo zaupano vodenje konstrukcije v delovni enoti Vzdrževanje. Pod njegovim vodstvom so bili – v sodelovanju s tehnologji iz proizvodnje – razviti livni stroj za ozki trak 2. generacije, zlagalnik za 20-kilogramske hlebčke, livni stroj za horizontalno litje tokovodnikov za izgradnjo elektrolize C in še bi lahko naštevali. Leta 2000 je prevzel delovne naloge pomočnika vodje delovne enote Vzdrževanje. Med drugim je vodil projekt prenove prostorov centralnega vzdrževanja v Talumu, imel pomembno vlogo pri projektu MPPAL, 2. faza, ter vodil vzpostavitev sistema vzdrževanja z razvojem poročilnega sistema za spremljanje aktivnosti in stroškov vzdrževanja po posameznih instaliranih strojih v proizvodnji. 1. januarja 2011 je prevzel vodenje organizacijske enote Komerciala v odvisni družbi Talum Servis in inženiring, kjer je bil do reorganizacije leta 2016 med drugim odgovoren tudi za nestratesko nabavo za celotno skupino Talum. Milan je zaradi svoje strokovnosti, vestnosti, zavzetosti in pripravnosti Talumu med sodelavci izredno cenjen.

Bogdan Kores

za uspešno delo v zadnjem letu oziroma zadnjih nekaj letih

PE Rondelice

Bogdan Kores se je v tovarni zaposlil leta 1988 kot livar za litje ozkega traku in žice ter to delo nadaljeval tudi po odsluženju vojaškega roka. Zaradi uspešnega obvladovanja postopkov tehnološkega procesa litja je leta 2012 prevzel delovne naloge predelavca pri litju ozkega traku, s tem pa je prevzel tudi odgovornost za nadzor nemotenega delovanja tehnološkega procesa in zagotavljanja kakovosti izdelkov. V delovni skupini je Bogdan s svojimi izkušnjami vedno pripravljen pomagati sodelavcem pri izvedbi dela in po potrebi nadomestiti vodjo izmene pri nadzoru in koordiniranju tehnološkega procesa. Ves čas tudi aktivno sodeluje na obeh proizvodnih linijah za litje ozkega traku in pri uvajanju tehnoloških novosti, ki so prispevale k dvigu kakovosti proizvodov in produktivnosti na proizvodni operaciji litja in valjanja ozkega traku. Kot vodja livarjev je pomembno prispeval k uspešnemu zagonu Talumovega livnega stroja za ozki trak v Argentini. Pri delu izstopa s svojim pozitivnim odnosom do dela in sodelavcev, z nadpovprečnimi rezultati dela ter s pripravljenostjo, prenašati pridobljena znanja in izkušnje na mlajše sodelavce. Pri delu je zavzet, zanesljiv in inovativen. Bogdan Kores s svojo zagnanostjo in pozitivnim zgledom znatno prispeva k uresničevanju ciljev poslovne enote Rondelice, aktiven pa je tudi na drugih področjih. V preteklem mandatu je bil član Sveta zaposlenih skupine Talum, trenutno je član Sveta delavcev, kjer zastopa interese delavcev iz svojega okolja in skrbi za potrebno komunikacijo med zaposlenimi, v prostem času pa je poveljnik PGD Medvedce in podpoveljnik gasilske zveze Majšperk. Gasilsko znanje s pridom uporablja tudi v svojem delovnem okolju, saj je bil uspešen pri gašenju kar nekaj začetnih požarov.

Jožica Korez

za uspešno delo v zadnjem letu oziroma zadnjih nekaj letih

Kadrovska služba

Jožica Korez se je v tovarni zaposlila leta 1978 kot administratorka v kratnem Kadrovsko-spolšnem sektorju, po letu dni pa je sprejela nov izziv, saj je odtlej v Kadrovsko-socialni službi opravljala različna administrativna dela. S svojo vedoželjnostjo, znanjem in pripravljenostjo na nove izzive se je odlično znašla v vseh situacijah in hitro postala nepogrešljiv del ekipe. Vmes se je dodatno izobraževala, predvsem pa redno spremljala novitete. Svoje znanje je bila vedno pripravljena deliti s sodelavci. Posebej lepe spomine ima na obdobje intenzivnega delovanja našega izobraževalnega centra oziroma »šumarske fakultete« ali »brezove šole«, kot smo jo radi poimenovali in ki je mnogim med nami dala potrebna znanja in nadgradnjo izobrazbe na poklicni poti – zagotovo »šumarska fakulteta« brez Jožice ne bi bila to, kar je bila. Vsak od nas se zagotovo spominja svojega prvega delovnega dne, ko je prišel v pisarno kadrovske službe in ga je tam sprejela prav Jožica, mu dala prve napotke in ga usmerila k bodočim sodelavcem. Posebno mesto ima med našimi štipendisti in praktikanti, saj je bila prav ona tista, ki je zavzeto spremljala njihov napredek in jih po potrebi tudi spodbujala, da so stvari v zvezi s šolanjem tekle hitreje. Jožica je pri svojem delu natančna, samoiniciativna in zavzeta sodelavka. Odlikujejo jo predanost, širina razmišljanja in pripravljenost, svoje bogate izkušnje deliti z drugimi, zato je med sodelavci zelo spoštovana. S svojo predanostjo, pristopom do dela in zagnanostjo je v Talumu pustila poseben pečat. □

Podatkovnoanalitični modeli

Poslovna analitika postaja ključna za sprejemanje odločitev. Glede na analize je Slovenija v primerjavi z Evropo nekje v povprečju pri uporabi rešitev za poslovno obveščanje in podporo pri odločanju. Še vedno se v podjetjih uporablja preveč analitičnih poročil v okviru posameznih aplikativnih rešitev, kar pomeni porabo časa in ne zagotavlja ene različice resnice.

MILICA PIŠEK

FOTO: MAJA BRAJKOVIČ
SPLET

Trend se vedno bolj obrača v smer centraliziranega in celostnega upravljanja podatkov. To pomeni, da se poslovno poročanje BI (business intelligence) izvaja izven aplikativnih sistemov.

Tudi v skupini Talum smo se odločili, da zgradimo sistem za poslovno poročanje BI. Ker gre za resnično celostno obravnavo podatkov, smo k sodelovanju povabili tudi zunanega partnerja ADD, ki lahko s svojimi izkušnjami, znanjem, drugačnim pogledom, usmeritvami in ustreznimi orodji pripomore k uspešnosti projekta. Seveda je končni uspeh še vedno odvisen od nas samih. Predvsem je smiselno, da sledimo pristopu po korakih z jasno opredeljeno vsebino in postavljenimi cilji, saj le to zagotavlja pot do uspeha.

ADD je pretekli mesec organiziral enodnevno konferenco Pametne odločitve za boljši jutri. K sodelovanju na konferenci so povabili tudi nas in pripravili smo prispevek Vloga BI v skupini Talum z vidika izzivov in pričakovanj.

podjetju delamo predvsem na integraciji različnih tehnologij, ključna pri tem pa sta pravočasno sodelovanje in povezovanje vseh deležnikov v podjetju, ki se ukvarjajo z različnimi tehnologijami. Zaposleni v Informatiki se tega zelo dobro zavedamo in že kar nekaj časa vztrajno gradimo integrirane sisteme, seveda pa so zgodbe veliko širše, zato sta potrebni ustrezna komunikacija med vsemi ključnimi dejavniki ter sprememba načina razmišljanja in kulture podjetja.

Umetna poslovna inteligenca

Pomemben vpliv v svetu rešitev za poslovno obveščanje bo v prihodnje brez dvoma imela tehnologija umetne inteligence in strojnega učenja. Z njeno pomočjo bomo poslovni uporabniki debili informacijo takrat, ko jo bomo želeli, ne glede na to, iz katere naprave in preko katerega kanala jo bomo iskali.

Podatkovna znanost

Podatkovna znanost je sistematično analiziranje velikih količin podatkov z namenom, odkrivati doslej neznane vzročno-posledične poveze in napovedovati prihodnje dogodke. Cilj je uporaba podatkov za izboljšanje poslovanja.

Lepota te tehnologije je v tem, da človeka dopolnjuje in ne nadomešča. □

Izziv	Rešitev	Rezultat
Nov pristop glede obdelave podatkov, posledično dvigniti nivo uporabe. Uporaba novih tehnologij. Mobilnost. Self-service analitika in poročanje.	Vzpostaviti enotno korporativno podatkovno skladišče z znanimi viri podatkov. Spremembe v poslovnih procesih. Standardizacija.	Poenotenje poslovnih procesov – optimizacija. Učinkovit model za poslovno odločanje prave informacije v realnem času, posledično dobre poslovne odločitve, zadovoljstvo.

Sodelovali smo tudi na zaključni okrogli mizi. Glede na to, da smo bili udeleženci iz različnih panog (Studio Moderna, ATVP in Talum), so bili naši pogledi v detajlih glede na pričakovanja seveda nekoliko različni.

Tehnologije

Glede na hitrost tehnoloških inovacij nam tehnologije danes omogočajo, da sledimo vedenju in potrebam vsake posamezne stranke. Po drugi strani pa internet stvari (internet of things, IoT) v proizvodnjo prinaša revolucijo. Srečujemo se z vedno večjo količino podatkov ter s hitrostjo in raznolikostjo njihovega nastajanja. Tako se danes napredna podjetja že usmerjajo k novim platformam (big bata), ki omogočajo ustrezno napredno analitiko procesnih parametrov za učinkovito vodenje procesov. Za podatkovne platforme je pomembno, da je možna integracija z vsemi mogočimi podatkovnimi viri. Zato je zelo pomembno, da v

DECEMBER 2017						
Ned	Pon	Tor	Sre	Čet	Pet	Sob
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Ne zamudite

December 2017

- 3. december** Koncert Moškega pevskega zbora restavracija Pan, ob 17. uri
- 7. december** Srečanje s sodelavci, ki so se upokojili v letu 2017 velika sejna soba, ob 9. uri
- 17. december** Koncert Pihalnega orkestra Talum Kidričevo restavracija Pan, ob 18. uri
- 18. december** Božičkovanje za otroke zaposlenih restavracija Pan, ob 17. uri
- 22. december** Prednovoletna sindikalna zabava restavracija Pan, ob 14.30 uri

PE RONDELICE

Zaključena obnova prizidka

TOMAŽ GODICELJ
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

V PE Rondelice smo pred kratkim zaključili projekt obnove prizidka. Prizidek je bil zgrajen hkrati s prvotno livarno 2 leta 1980. Namembnost prostorov, še posebej v pritličju, se je z leti spreminjala in prilagajala potrebam dela. Prvotno sta bili v pritličju garderoba za približno 60 delavcev in jedilnica za malico.

V zadnjih desetih letih smo večino prostorov preuredili v pisarne za strokovne sodelavce in priročno skladišče. Po skrbnem pregledu stanja objekta smo konec leta 2016 upravi Taluma predlagali celovito obnovo in energetske sanacije. Izdelavo projektne dokumentacije smo zaupali projektni hiši Biro 33 in arhitektu Stanku Arnušu. Izvedba projekta je trajala pet mesecev, od maja do konca septembra. Projekt je obsegal zamenjavo oken, obnovo fasade, zamenjavo strojnih in elektro instalacij, obnovo sanitarij skupaj s povečanjem števila WC-jev za proizvodne delavce, dodatne pisarne za strokovne sodelavce PE Rondelice, novo učilnico za usposabljanja, prostore za arhiviranje dokumentacije, nove prostore za priročno skladišče in zunanjo ureditev objekta.

Uporabniki obnovljenih prostorov smo se zelo razveselili ponovne vselitve. Novi prostori nudijo zelo dobre razmere za delo. Razporeditev pisarniške opreme v posameznih pisarnah omogoča po eni strani dovolj individualnega prostora za posameznika, po drugi strani pa prav tako dovolj odprtosti za krepitev timskega dela, ki je nujno za uspešno vodenje procesa izdelave rondelic ter vseh razvojnih in investicijskih projektov v naši enoti.

Vsem članom projektne ekipe na čelu z gradbenim nadzornikom Stankom Kovačcem se ob tej priložnosti zahvaljujem za dobro opravljeno delo pri vodenju tega projekta. ■

Predstavniki Črne gore na obisku in podnebna konferenca v Bonnu

DR. MARKO HOMŠAK

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

V okviru pridružitvenih sporazumov Črne gore v evropsko trgovno shemo z emisijami toplogrednih plinov (TGP) smo v torek, 14. tega meseca, gostili študijski obisk osmih udeležencev. Predstavili smo jim praktični primer obvladovanja TGP pri proizvodnji primarnega aluminija. Vodja tega obiska je bila Zorana Komar, vodja Oddelka za podneb-

ne spremembe na Direktoratu za okolje pri slovenskem Ministrstvu za okolje in prostor. S predstavniki ministrstva, agencije in aluminijskega kombinata Podgorica iz Črne gore smo se na kratkem delovnem sestanku pogovorili o temah na področju emisijskega trgovanja s CO₂, predvsem o izkušnjah pri organizaciji pretoka podatkov in zagotavljanju potrebnega kadra za nemoteno izvajanje nalog v okviru sistema ETS (ang. emission trading scheme), o pripravi načrta monitoringa in poročila o emisijah TGP, vplivu ETS na podjetje ter o tem, kateri so glavni izvedbeni izzivi pri izvajanju sistema ETS za upravljavca.

Dogodek v Talumu je torej sovpadal s »plinasto« okoljsko problematiko, torej problematiko CO₂ v našem makrosvetu, saj je o tem tekla beseda velikih državnikov na srečanju Združenih narodov v Bonnu (COP23). Na takšnih in podobnih srečanjih že dobrih dvajset let (precej neuspešno) postavljajo zahteve za izboljšanje človekovega bivanja.

Kar 23.000 udeležencev iz skoraj dvesto držav se je slaba dva tedna, od 6. do 17. novembra 2017, spopadalo s tehničnimi izzivi za uresničitev podpisanega pariškega sporazuma. Razlike so še vedno prevelike in ne zdi se, da bi se zmanjševale, tako da bistvenih premikov vsaj za zdaj ne pričakujemo, čeprav so globalne koncentracije CO₂ dosegle 403,3 delca na milijon, za normalno preživetje človeštva pa bi se morale znižati pod 350. Nas bodo rešili Kitajci? □

SEJEM

Prihodnost v znamenju električne mobilnosti

Skupina Talum se je v dneh od 17. do 19. oktobra predstavljala na sejmu eMove 360° v Münchnu v okviru skupinskega nastopa sedmih slovenskih podjetij na tej prireditvi pod okriljem javne agencije SPIRIT. Sejem je bil posvečen mobilnosti 4.0, ki vidi prihodnost transportne tehnologije v vozilih na električni pogon. Leta 2016, ko je bil sejem organiziran prvič, se je na njem predstavilo 356 razstavljalcev iz 28 držav, obiskalo pa ga je več kot 12.000 obiskovalcev.

TOMAŽ KVAS

FOTO: BOŠTJAN KOROŠEC

Skupino Talum sta zastopala Franjo Skuber iz družbe Talum Izparilniki in Darko Vide, ki je predstavljal PE Ulitki. Potencialnim poslovnim partnerjem sta predstavljala rešitve roll-bond tehnologije za hlajenje baterij električnih vozil in ulitke za avtomobilsko industrijo.

»V družbi Talum Izparilniki smo se odločili za sodelovanje na sejmu eMove360° z namenom, da bi poiskali nove poslovne priložnosti, saj želimo z našimi izdelki in storitvami vstopiti v avtomobilsko indu-

strijo. Naš fokus na sejmu je bil predstaviti roll-bond rešitve za hlajenje baterij za električna in druga vozila. V treh dneh smo imeli nekaj dobrih razgovorov s potencialnimi partnerji in menimo, da lahko to v prihodnje preraste v dolgoročno sodelovanje. E-mobilnost je prihodnost! Če pogledamo sejem eMove360°, vidimo, da je bil poudarek na gradnji infrastrukture in polnilnih postaj, ki bi pospešile prihod električnih vozil na naše ceste. Ker gredo vsi večji proizvajalci avtomobilov v smeri elektrifikacije, si tudi v naši družbi želimo vstopiti

OPTIMAL DESIGN SOLUTIONS

na ta »električni« vlak,« je o udeležbi na sejmu povedal Skuber.

Da bi predstavili proizvode in poiskali nove priložnosti na avtomobilskem trgu, so se sejma udeležili tudi v PE Ulitki. »Že sedaj smo vključeni v razvojne aktivnosti pri naših kupcih, ki intenzivno iščejo specifične rešitve in nove tehnologije, da bi prodrli na novo področje elektrifikacije vozil in e-mobilnosti,« je razložil Vide.

HIGH MECHANICAL PROPERTIES

»Prav ta sejem je bil priložnost prepoznati trende za prihodnost in navezati poslovne stike z novimi igralci na trgu. E-mobilnost je novo področje, ki bo popolnoma spremenilo način življenja in gibanja v bližnji prihodnosti. Seveda nas čaka še precej izzivov, kot so vzpostavitev infrastrukture, tehnične rešitve pogonov, izboljšane baterije, avtonomna vožnja, varnost in podobno. V Ulitkih želimo biti vključeni v globalne razvojne tokove in zato aktivno spremljamo dogajanje na avtomobilskem trgu, ki bo imelo nemajhen vpliv tudi na naš proizvodni program,« je še dodal Vide. □

TALUM SERVIS IN INŽENIRING

27. Tehniško posvetovanje vzdrževalcev Slovenije

MAG. MIHAEL HAMERŠAK

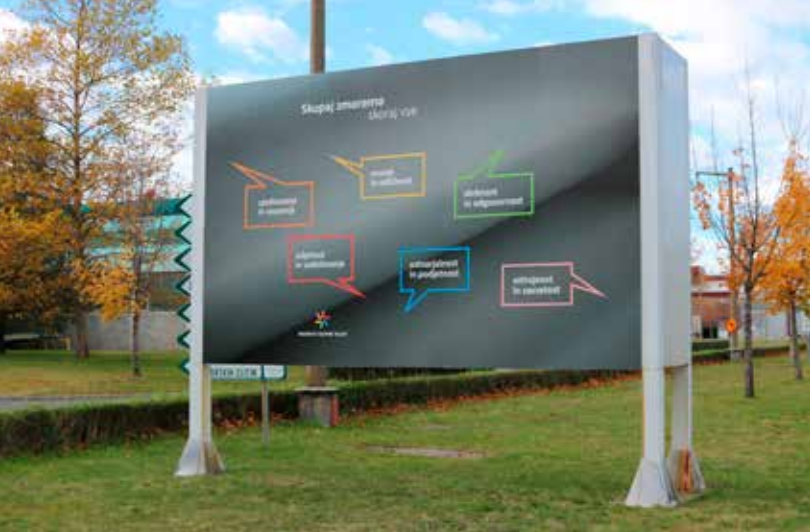
FOTO: DARKO CAFUTA

19. in 20. oktobra 2017 je bilo na Otočcu organizirano že 27. tradicionalno Tehniško posvetovanje vzdrževalcev Slovenije. Osrednja tema letošnjega srečanja je bila »Brez učinkovitega vzdrževanja ni energetske učinkovitosti«. Posvetovanje je trajalo dva dni, v tem okviru pa so bila organizirana predavanja, natečaj za najboljšo diplomsko nalogo, projekt in inovacijo ter praktično usposabljanje s področja vzdrževanja, predstavila pa so se tudi podjetja, ki vzdrževalcem zagotavljajo dobavo materialov in specifičnih storitev, potrebnih pri vzdrževalnih delih.

Ključni namen okrogle mize je, da privabimo ljudi iz prepoznavnih slovenskih podjetij, tiste, ki so odgovorni za področje vzdrževanja. Ti s strokovno javnostjo na okrogli mizi delijo izkušnje in poglede na aktualno temo.

Letos so se povabili na okroglo mizo prijazno odzvali predstavniki slovenskih podjetij, kot so Mahle Letrika, Impol, Domel, Cinkarna Celje, Daimler AG, AQUAFILSLO, Cinkarna Celje in Tinex. Na okrogli mizi se je razvila zanimiva razprava, ki kaže na to, da poslovno in tudi razvojno najuspešnejša slovenska podjetja zelo intenzivno razvijajo procese vzdrževanja – tudi v smeri učinkovitejše rabe energentov. Tista slovenska podjetja, ki so bila že v preteklosti razvojno uspešna in v vmesnem času lastniško vključena v koncerne tudi tujih lastnikov, so ne samo obdržala lastni razvoj, ampak so postala globalni center razvojnih aktivnosti za celotne globalne koncerne. □

Veleplakat kot komunikacijsko orodje

TOMAŽ KVAS

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Novembra ste med potjo na malico v parku najbrž že opazili novo podobo oglasnih tabel. Z njimi nagovarjamo sodelavce in jih opozarjamo na pomembnost, ki jo pripisujemo pripadnosti Talumu, našim skupnim vrednotam, varnosti pri delu in trajnostnemu razvoju. Čas njihove postavitve ni naključen, saj gre za teme, ki bodo prežemale tudi prihajajoči tovarniški praznik.

Velikoformatne oglasne table oziroma veleplakati so klasično orodje oglaševanja, ki se je rodilo v Združenih državah Amerike. Ne po naključju, saj so zgodnja motorizacija, avtoceste in velike razdalje med mesti za to ponujale ugodne možnosti. Danes to komunikacijsko orodje v poplavi drugih medijev, sploh digitalnih, ni več tako priljubljeno in učinkovito. V Talumu na srečo ni komunikacijskega preobila kot na primer ob prometnih cestah, kjer nas na kratki razdalji z vseh strani bombardira veliko število takih veleplakatov. Ob takšni poplavi informacij posamezni oglas stežka pritegne pozornost, zato oglaševalci stavijo na veliko frekvenco enakih plakatov za večjo učinkovitost.

Besedilo na dobrem veleplakatu je kratko in jedrnat, saj ga ne opazujemo dolgo. Tudi tukaj velja pravilo, da slika pove več kot tisoč besed. Všečna in dovolj vpadljiva vizualna podoba, ki pa hkrati ni moteča, je ključnega pomena. Ljudje v povprečju takšnemu plakatu namenijo od pet do deset sekund pozornosti. Toliko časa imamo na voljo, da jih »privabimo« in jim predamo sporočilo. Zato načeloma ta medij ni toliko primeren za izčrpno informiranje, ampak z njim ljudi opominjamo na informacije, ki jih že poznajo, ter gradimo in krepimo prepoznavnost svoje blagovne znamke. Uspešnost tega oglaševanja je v veliki meri odvisna od lokacije plakata – ob kako prometni cesti ali poti stoji in kako viden je neposredno z nje.

Upam, da boste ob pogledu na naše slogane in podobe ponosni, da ste talumovci. ■

V desetih letih sem delala pri skoraj vseh proizvodnih procesih

Saša Mernik, PE Ulitki

PRIPRAVIL: GREGOR JURKO

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

V Talum sem prišla septembra 2007. Že od začetka sem zaposlena v poslovni enoti Ulitki. V času mojega prihoda v delovni kolektiv je bila proizvodnja ulitkov šele na začetku, tako da sem v teh desetih letih, ko je proizvodnja rasla, spoznala skoraj vse proizvodne procese v tej enoti in delala pri njih.

Začetek je bil težak, še posebej zato, ker sem prišla iz popolnoma druge panoge. Začela sem pri peščenih jedrih, sledilo je delo pri mehanski obdelavi – piljenje in brušenje obdelovancev. Zadnja tri leta pa sem zaposlena v kontroli kakovosti ulitkov, kjer delam na rentgenu GE Seifert X, za katerega sem pridobila mednarodno priznan certifikat rentgenologa. Kontrola kakovosti ulitkov zajema poleg rentgenskih preiskav materiala še vizualne in ultrazvočne preiskave, dimenzijsko kontrolo in kontrolo tesnosti. Tako je izdelek na koncu takšen, kot ga želi kupec. Naš rentgen omogoča kontrolo aluminijastih ulitkov v realnem času (2D) z možnostjo računalniške tomografije – CT (3D). Diagnostika s CT-postopkom poteka tako, da računalnik na osnovi dobljenih podatkov ustvari tridimenzionalno sliko opazovanega ulitka po plasteh. Posnetki so preglednejši od klasičnih dvodimenzionalnih rentgenskih slik in se uporabljajo pri kompleksnih aluminijastih ulitkih.

V poslovni enoti Ulitki imamo dva rentgena. Na obeh dela samostojno deset ljudi v štirih izmenah. Pregledamo vse izdelke, kar pomeni, da je kontrola obdelovancev 100-odstotna. Preizkušanje z rentgenskimi žarki je podobno preiskavi z ultrazvokom, le da se v tem primeru valovanje ne odbija kot pri ultrazvoku, ampak material presevam z rentgenskimi žarki. Na zaslonu se po preiskavi pojavi rentgenska slika materiala, in če so v obdelovancu zračni mehurčki (»lunkerji«) ali večji koščki drugega materiala, se več žarkov v materialu absorbira in na zaslonu se pojavi vidna napaka. Če je napaka večja, kot je navedeno pri zahtevanih kriterijih kupca, gre ulitek v izmet, o čemer obvestim vodjo litja. Podatek o izmetu vodijo pri litju, obenem ga vodimo tudi na rentgenu. Moj delovni dan se začne s prevzemom izmene, ko se pogovorim s sodelavci, ali so bile v prejšnji izmeni kakšne posebnosti. Kontrola kakovosti se na rentgenu izvaja vsaki dve uri. Vsak ulitek posebej damo v rentgen in ga pregledamo, in če je kakovost ustrezna, ga označimo z žigom. Vsak, ki dela na rentgenu, ima svoj žig, s katerim označi ustreznost ulitka. Tako zagotovimo sledljivost kontrole kakovosti, če bi se kasneje pojavile kakšne napake. Mesto na ulitku, kjer odtisnemo svoj žig, točno določi kupec. Sodelavci v kontroli kakovosti imamo najmanj enkrat mesečno, po potrebi pa tudi večkrat, izobraževanje, na katerem se seznanimo z novimi ulitki v proizvodnji, zahtevami kupca za nove ulitke in obnovimo znanje za obstoječe kose v proizvodnji.

Ulitke za pregled dobivamo neposredno iz litja, po kontroli pa gredo ulitki na finalizacijo, kjer odstranijo srhe in jih pobrusijo, sledi še mehanska obdelava, če jo kupec predpiše. Delavci na rentgenu smo opremljeni tudi z dozimetrom, ki ga moramo imeti ob sebi ves čas. Dozimeter meri prejeto dozo sevanja. Enkrat mesečno ga pošljemo v kontrolo, doslej pa še nikoli nismo dobili obvestila, da bi bila doza sevanja prevelika.

Delo v poslovni enoti Ulitki je zelo dinamično. Na začetku potrebuješ precej volje, da se spopadeš z novimi izzivi, z leti, ko ti stvari postanejo bolj domače, pa delo teče precej lažje. □

Saša Mernik

Dober vodja

v ospredje vedno postavi svoj tim in ne sebe

Pogovor z Markom Drobničem,
predsednikom uprave Taluma

V prazničnem mesecu smo v časopisu Aluminij besedo dali prvemu možu Taluma Marku Drobničju, ki je v svojih razmišljanjih znova povzel ključne strateške usmeritve in spregovoril o ciljnih ter izzivih, ki nas čakajo v prihodnosti. S svojim pozitivnim pristopom, odprtostjo in vizionarstvom nas vedno znova prepriča, da ima krmilo naše barke v rokah človek, ki dobro pozna smer in se ne boji izzivov, saj verjame v sposobnosti svoje ekipe. Kljub pozitivnosti pa zna na stvari gledati realno in s kritično distanco – kar je v teh turbulentnih časih še kako iskana lastnost. Uspeh je namreč nekaj, s čimer se je treba nenehno ukvarjati, ga spremljati in nadgrajevati.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
LILIJANA DITRIH
 FOTO: STANKO KOZEL

V skupini Talum prihaja do menjave generacij. Prevladujejo zaposleni generacije X, ki so stari od 45 do 60 let. Z leti niso povezani samo znanje in izkušnje, ampak se pojavljajo tudi prve večje težave z zdravjem in omejitve pri delu. S kakšnimi ukrepi se Talum loteva tega vprašanja?

Talum v času tranzicije in gospodarske krize ni tako intenzivno zaposloval novega kadra, zato se danes srečujemo z izzivom medgeneracijske menjave. Ljudi do neke mere vedno oblikuje okolje, v katerem odrasčajo, zato je pričakovano, da se med generacijami pojavljajo razlike pri dojemanju stvarnosti, njeni interpretaciji in v samem delovanju. Ta dejstva je treba upoštevati pri implementaciji strategije, ciljev in načina vodenja. Naš cilj je, da se na kader, ki trenutno vstopa v delovno okolje, prenese čim več znanj in izkušenj sodelavcev, ki so ta trenutek že del našega poslovnega okolja. Pri tem nikakor ne gre za enosmerno posredovanje znanj in izkušenj, temveč je ta proces vedno dvosmeren. Mlajše generacije namreč razpolagajo z informacijskimi znanji, ki jih ob pravem pristopu in spodbudah prenašajo na sodelavce, ki na tem področju nimajo toliko znanja. Z vprašanjem telesne in mentalne kondicije ter zdravja naših zaposlenih pa se sistematično ukvarjamo že desetletja v okviru aktivnosti »Zdravo Talum«.

Na trgu dela je vse težje dobiti usposobljen kader. Kako se vključujemo v »boj« za talente, za ustrezno usposobljene, motivirane in zavzete iskalce zaposlitve?

V Talumu že tradicionalno najprej interno iščemo odločilne kadre za prosta delovna mesta in s tem dajemo priložnost za razvoj tistim sodelavcem, ki so s svojim dotedanjam delom potrdili svojo kompetentnost. Kljub temu pa je zaradi novih investicij in posledično povečevanja obsega proizvodnje treba iskati ustrezen kader tudi na trgu delovne sile. Prav to je za Talum velik izziv, saj se v zadnjem času srečujemo na eni strani s pomanjkanjem ustreznega kadra, na drugi strani pa tudi z agresivno domačo in tujo konkurenco, ki na trgu delovne sile išče ustrezen kader. Naš cilj je in mora biti tudi v prihodnosti ne samo to, da bomo pridobili ustrezen kader in ga ustrezno usposobili, temveč tudi, da nam ga bo na dolgi rok uspelo obdržati v podjetju. Naše aktivnosti bodo v prihodnosti še bolj usmerjene v področje zagotavljanja zadovoljstva naših zaposlenih. Talum mora biti zaposlovalec, ki bo svojim zaposlenim nudil nekaj več kot samo tisto osnovno, kar je potrebno v skladu z zakonodajo. Sem seveda spada tudi področje plačne politike, s katerim se bomo v prihodnje intenzivno ukvarjali.

Letos je bil Talum izbran za naj zaposlovalca Podravja. Kakšen je vaš pogled na doseženi uspeh?

To kaže, da smo z našo strategijo in načinom delovanja na pravi poti, vsekakor pa se na tej točki ne bomo ustavili. Čaka nas še veliko izzivov, zato so taka priznanja za nas lahko kvečjemu spodbuda, nikakor pa ne opravičilo, da področja ne bi nadgrajevali.

Ponosni smo na to, da v veliki meri živimo naše skupne vrednote. Kje smo še šibki?

Vrednoti, na katerih moramo še delati, sta odprtost in sodelovanje. Prav iskrenost in pozitiven pristop pri delu po teh vrednotah pri marsikom še pogrešam ...

Katera vrednota pa je v vaši osebni hierarhiji vrednot najvišje oziroma katero vrednoto pri sočloveku najbolj cenite?

Zaupanje. Ker je osnova dobrega sodelovanja in spoštljivih medosebnih odnosov. Takoj za njo pa inovativnost, ki je osnova za spremembe in gonilo napredka.

Kaj vse bi podjetja morala poleg ustaljenih kazalnikov po vašem mnenju še izmeriti, da bi dobili popolnoma objektivno sliko uspešnosti? In kaj uspešnost sploh je?

Odličnost v medosebnih odnosih in raven učinkovite komunikacije. Po zadnji analizi, ki je zajela več kot 4000 podjetij v Sloveniji in sta jo izvedla Zavod za zaposlovanje in podjetje Competo, so mejni in kritični dejavnik za uspešnost podjetja medosebni odnosi na vseh ravneh, še posebej na ravni vodij proizvodnje ter vodij izmen in skupin s svojimi zaposlenimi.

»Talum mora biti zaposlovalec, ki bo svojim zaposlenim nudil nekaj več kot samo tisto osnovno, kar je potrebno v skladu z zakonodajo. Sem seveda spada tudi področje plačne politike, s katerim se bomo v prihodnje intenzivno ukvarjali.«

Ob neki priložnosti ste dejali, da nas na področju medsebojnih odnosov čaka še veliko dela. Kako se bomo v prihodnosti lotevali te problematike?

Res sem to dejal in tako tudi mislim, ker gre pri tem za izziv osebnostne rasti in razvoja – posameznikov, skupin in podjetja kot celote. Človek o svoji osebnosti največ pove takrat, ko govori o drugih. Praviloma so najbolj kritični tisti, ki so tudi sami osebnostno težavni. Zato se je treba učiti strpnosti, poštenosti, odprtosti, prijaznosti, pozitivne komunikacije in potem to tudi početi. Prav izobraževanju v tej smeri bo treba dati nekoliko večji poudarek, saj je ravno to ključno za dobre medosebne odnose.

V zadnjem času se veliko govori o tako imenovanih kovčih (coach) oziroma trenerjih. Kakšna je razlika med menedžerjem in kovčem in kje so prednosti tega drugačnega načina vodenja?

Zelo enostavno lahko to ponazorimo s tremi vprašanji: kaj, kako in zakaj. Menedžer je usmerjen v izvedbo aktivnosti, tako da svoje zaposlene usmerja v to, kaj naj naredijo in kako naj določeno zadevo naredijo. Kovč se pogovori s svojim zaposlenim, kako bi stvar lahko izpeljala in – še bolje – zakaj bi jo na takšen način. Vpraša se torej, zakaj je takšen spremenjeni način boljši in učinkovitejši. Vprašanja zakaj so razlika pri prepoznavanju dobrega vodje, saj pomenijo popolnoma drugačen pristop k vodenju. Zame osebno pa je najbolj ključna razlika ta, da dober kovč vedno postavi v ospredje svoj tim in ne sebe!

Kakšne sposobnosti mora po vašem mnenju imeti človek, ki želi uspešno voditi svoje ljudi, pa naj gre za upravo ali za nižji menedžment?

Poleg strokovnih kompetenc in splošne razgledanosti, ki so osnova in prvi pogoj za dobrega vodjo, je ravno toliko ali še bolj pomembna njegova osebnost. Vsak vodja bi moral biti človek, ki mu zaposleni sledijo z zaupanjem v njegov pristop in način dela, v njegovo znanje in kompetence, spretnosti in izkušnje. Pomembna prvina dobrega vodje je konsistentna komunikacija, kar pomeni, da z različnimi ciljnim skupinami o isti stvari komunicira enako. Naloga sodobnega vodje ni več samo

kontrola procesa, časa in denarja, ampak mora s svojo nenehno osebnostno rastjo pozitivno vplivati tudi na razvoj zaposlenih in s tem podjetja.

Kako zaposlenim na kratek, razumljiv način predstaviti, kaj nam prinaša digitalizacija poslovanja?

Digitalne tehnologije, ki so na pohodu, je treba v povezavi z informacijskimi rešitvami izkoristiti za optimizacijo naših procesov. Ne predstavljam si, da bi proizvajali kakšne digitalne izdelke, dejstvo pa je, da lahko z digitalizacijo optimiramo naše procese – v določeni meri gre za digitalizacijo proizvodnje, veliko več pa lahko naredimo pri spremljajočih in podpornih procesih.

Kako se lotevamo procesa digitalizacije?

Najprej je treba dobro popisati analogne procese, ki so danes pomankljivo opredeljeni, to pa je osnova za njihovo digitalizacijo. Imamo na primer zelo veliko predpisov in dokumentov, ki jih v praksi sploh ne uporabljamo ali pa nam zaradi nepreglednosti in množičnosti upočasnjujejo reagiranje. Na klasičen način jih je tudi praktično nemogoče obvladovati. Digitalizacijo procesa lahko najbolje orišem na primeru nabavnega procesa, ki danes teče tako, da tehnologi za določene artikule, ki jih želijo naročiti, posredujejo specifične zahteve skupaj s številko artikla v potrditev komerciali ali še komu drugemu glede na naravo specifičnosti. Ta nato naročilo odobri in ga sprostí. Digitalna rešitev mora teči v smeri, da se bo tehnologu, končnemu uporabniku ali nabavniku ob izbiri in naročilu artikla samodejno prikazal spremljajoči seznam dokumentov s specifičnimi zahtevami, do katerih bo dostopal na klik. S takšno rešitvijo bomo hitreje in učinkoviteje izvedli nabavni proces.

Kaj lahko uprava Taluma stori, da bomo zaposleni še bolj uspešni, motivirani in zavzeti?

Uprava mora ustvarjati okolje, ki to troje spodbuja, in jasno opredeliti strategijo, cilje in aktivnosti za njihovo doseganje. Veliko dela moramo opraviti sami, saj je vse troje povezano tudi z osebnostjo vsakega izmed nas.

»Človek največ pove o svoji osebnosti, ko govori o drugih.«

Za obdobje od leta 2015 do leta 2018 smo si zastavili strategijo donosnosti z inovativnostjo in podjetnostjo. Kakšna strategija bo naše vodilo v obdobju med letoma 2018 in 2021?

Zastavljeno strategijo je treba nadaljevati tudi v prihodnjem obdobju, v smeri še intenzivnejšega povečevanja dodane vrednosti, kar nam kot rezultat prinaša večji obseg prodaje in prihodkov na programih z višjo dodano vrednostjo.

Kateri strateški projekti Talum še čakajo v prihodnosti, če bomo to strategijo hoteli konkretizirati?

Intenzivno bomo vlagali v razvoj materialov z izboljšanimi lastnostmi in razvoj novih tehnologij, ki bi jih v naših procesih lahko uporabljali v prihodnje. Investirali bomo v povečanje proizvodnje in prodaje drogov s specifičnimi lastnostmi, rondelic in ulitkov. Pri absorberjih se bo treba opredeliti in usmeriti v tisto področje, na katerem lahko pričakujemo najhitrejši rezultat, saj bomo sicer v množici razvojnih potencialov pri vseh obstali na začetku. Storitve je treba usmerjati v razvoj tehnoloških rešitev, ki bodo dajale konkurenčno prednost našim programom in šele nato trgu. Seveda pa bomo obstoječo strategijo nadgradili z dodatnimi aktivnostmi na področju trajnosti in digitalizacije, ki nam mora prinesiti optimizacijo poslovnih procesov. Še večjo pozornost bomo posvetili načrtnemu razvoju kadrov, medgeneracijskemu prenosu znanj in izkušenj, razvoju kompetenc, spremembi v sistemizaciji in plačnem sistemu. Ocenjujem, da bodo prav kadrovske projekti glavna prioriteta naslednjega srednjeročnega obdobja.

Aluminijska industrija ni toliko podvržena naglemu tehnološkemu razvoju, a kljub temu – kaj nam po vašem mnenju prinaša prihodnost?

Prihodnost v panogi je v tempu dinamike sprememb nemogoče napovedovati, kaj šele načrtovati. Poslušamo v panogi in delamo z materialom, po katerem bo potreba rasla. To nas lahko navdaja z optimizmom. Kako hitro se bodo razvijale tehnologije in s tem tudi potreba po našem prilagajanju, pa nam je na zadnjem dnevu inovativnosti zelo nazorno predstavil naš gost iz podjetja Audi dr. Korman. Prepričan sem, da je

bil ob njegovi predstavitvi marsikdo presenečen. Skeptični do hitrega razvoja smo bili tudi aprila, ko sem na delavnicah za zaposlene sam predstavljal, kaj se nam obeta. Edino, kar lahko zatrdim o prihodnosti, je dejstvo, da nam prinaša nenehne spremembe. Tisti, ki jih ne bomo sooblikovali in soustvarjali kot posamezniki ali kot podjetja, bomo s trga izločeni.

Inovacija ali imitacija? Kdaj eno in kdaj drugo ter zakaj?

Jasno – inovacija. Tako v izdelkih in storitvah kot v tehnologijah. Samo na tak način bomo lahko uspešni. Talum se iz popolnega sledilca oziroma imitatorja že levi v hitrega prilagodljivca, ponekod pa postajamo vodilni razvijalci. To je edina prava pot!

Teoretiki kaosa zatrjujejo, da zamah kril metulja v Tokiu lahko povzroči potres v New Yorku. Kaj lahko povzroči sprememba na svetovnem trgu aluminija in drugi zunanji »nepredvidljivi« dejavniki Talumu?

S teorijami lahko predvidevamo in dokazujemo marsikaj. Tudi zgodovino prihodnosti, če se lahko malo pošalim. Teoretične napovedi so zame pomembne predvsem v vidika tveganj, ki jih lahko prinesejo posamezne situacije v poslovnem okolju ali na trgu. Ta tveganja pa je potem treba znati obvladati. Dejstvo je, da se okoliščine v panogi zelo hitro, dinamično in včasih nepredvidljivo spreminjajo. Zato se je treba v praksi in v danem trenutku nanje hitro odzvati. V nekaterih primerih pa smo še vedno sami togi. Zato je treba spremembe v skupini Talum še naprej zelo intenzivno usmerjati v prestrukturiranje in rast dodane vrednosti. To nam bo dalo še večjo neodvisnost od borznih nihanj ali gibanj na trgih, na katere ne moremo vplivati sami, miselnost in kulturo pa spreminjati v smeri motiviranosti za nenehne spremembe.

Znanje se prebija v ospredje kot temeljni »produksijski« dejavnik tretjega tisočletja. Tega v nasprotju s kapitalom, recimo, ni mogoče več enostavno upravljati »od zgoraj«, saj je individualizirano v glavah posameznikov in ne v žepih bank, skladov in organizacij. Kakšen je odnos Taluma do znanja in kaj lahko še naredimo na tem področju?

»Poleg strokovnih kompetenc in splošne razgledanosti, ki so osnova in prvi pogoj za dobrega vodjo, je ravno toliko ali pa še bolj pomembna njegova osebnost.«

Znanje in odličnost sta že dlje časa dve izmed ključnih Talumovih vrednot. Na tem smo gradili in bomo tudi v prihodnje. Znanje pa je v dinamično spreminjajočem se okolju treba gledati širše kot kompetence. Te je treba nenehno razvijati in nadgrajevati. Kompetence poleg znanja obsegajo še veščine, sposobnosti, osebnostne lastnosti, motivacijo. Kaj lahko na tem področju še naredimo? Združimo znanje, razumevanje in izkušnje starejših sodelavcev, prepletamo to z energijo, svežino in dinamiko mlajših ter s tem dvignemo raven motiviranosti za doseganje skupnih ciljev. Ciljam na medgeneracijsko sodelovanje, brez katerega ni poti naprej.

Koliko rezerve je po vaših ocenah še v ljudeh?

Iz rezultatov in produktivnosti lahko ugotovim, da vedno več delamo, nisem pa prepričan, da vse procese izvajamo učinkovito. Ravno neučinkovitost je velikokrat vzrok za našo preobremenjenost. Vzroki za neučinkovitost so lahko le v manjši meri posledica neobvladovanja proizvodnih procesov, v večji meri pa so rezultat nas samih, saj velikokrat nismo pripravljene na spremembe pri ustaljenih poteh, sprememb nas je strah, nezaupljivi smo do novega ali pa ne poznamo postopkov in zato za nekatere aktivnosti porabimo preveč časa. In ravno v tem vidim rezerve pri zaposlenih.

Kakšna je vaša kritična ocena poslovanja skupine Talum v letu 2017? Ne samo glede na numerične rezultate, temveč tudi glede na tiste kazalnike, ki jih ni mogoče izraziti v številkah.

Uspešnost najlaže ocenjujem glede na udejanjanje strategije. Če se ne bi aktivno lotili povečevanja dodane vrednosti izdelkov, prestrukturiranja trgov in optimizacije storitev, bi lani poslovali s približno 20 milijoni evrov izgube. V optimizaciji procesov, ki so marsikje še okoreli in rigidni, v stopnji učinkovitosti in odzivnosti, pri čemer smo ravno zaradi (pre)dimenzioniranosti velikokrat prepočasni, ter v naši resni pripravljenosti na vsakodnevne spremembe, ki jo pogrešam, pa imamo rezerve.

Se v bližnji prihodnosti lahko zgodi sprememba v strukturi lastništva?

Naš večinski lastnik Eles si je v svojo dolgoročno strategijo zapisal, da želi Talum izločiti iz svojega lastništva. V bližnji prihodnosti zaradi tega sprememb ni pričakovati, dolgoročno pa aktivnosti v tej smeri najbrž niso izključene. Seveda pa čas in pot lastniških preoblikovanj nista odvisna od vodstva skupine Talum, ampak od delničarjev.

Naša skrb je, da strategijo razvoja skupine Talum peljemo po zastavljeni poti naprej. ▣

» Zastavljeno strategijo je treba nadaljevati tudi v prihodnjem obdobju, v smeri še intenzivnejšega povečevanja dodane vrednosti, kar nam kot rezultat prinaša večji obseg prodaje in prihodkov na programih z višjo dodano vrednostjo.«

Raketa v garaži kot primer dobre prakse

TOMAŽ KVAS

FOTO: ARHIV KADROVSKE SLUŽBE

Predstavniki Talumove kadrovske in pravne službe ter službe za odnose z javnostmi so se 9. in 10. novembra udeležili kadrovske konference KaKo v Zrečah. Konferenca je namenjena izvedbi strokovnih predavanj, predstavitvi praktičnih primerov in izmenjavi izkušenj na kadrovskem področju. Letošnja konferenca se je tematsko vrtela okoli delovnega prava, zdravja na delovnem mestu in iskanja deficitarnih kadrov. V okviru zadnjega tematskega sklopa je Talum kot primer dobre prakse predstavil akcijo Raketa v garaži, s katero smo osnovnošolce in njihove starše informirali o našem podjetju in o poklicih, ki jih zaposluje.

Suzana Horvat, pravna služba

Kadrovska konferenca KaKo je zaradi zasnove, manjšega števila udeležencev, predavateljev in dogodkov svojevrstna, udeležencu pa prinese nova znanja in rešitve s področja delovnopravne zakonodaje in kadrovskih metod, dobre prakse posameznih podjetij in možnosti, spoznati različne ljudi iz gospodarstva in stroke. Prvi dan konference je bil pravno obarvan, saj smo se seznanili z novostmi v delovnopravni zakonodaji in odločitvami sodišč. V nadaljevanju dneva smo po skupinah reševali konkretne primere in si na koncu med seboj izmenjali izkušnje, znanje in rešitve. Proti večeru smo si ogledali proizvodnjo umetnih brusov v družbi Swatycomet in se seznanili z rešitvami, ki so jih uvedli v proizvodnji na področju varstva in zdravja pri delu z namenom, preprečiti delovne nezgode. □

Predstavili poklice

BARBARA ZAJC

FOTO: ARHIV ŠGZ

Kadrovska služba redno sodeluje na različnih kariernih in zaposlitvenih sejmih ter na predstavitev poklicev na osnovnih šolah. Cilj teh sodelovanj je mlade navdušiti za tehnične poklice in bodočim iskalcem zaposlitve predstaviti družbo Talum kot dobrega delodajalca. V oktobru sta se zvrstila dva taka dogodka.

Osnovna šola Cirkulane

V torek, 17. oktobra, je na Osnovni šoli Cirkulane potekala Tržnica poklicev. Namenjena je bila učencem predmetne stopnje in njihovim staršem. Na tržnici so srednje šole iz Maribora in s Ptuja predstavljale svoje izobraževalne programe. Med razstavljavci je bil tudi Talum kot edina gospodarska družba. Učencem smo predstavili naše zaposlitvene poklice in možnosti štipendiranja v času šolanja.

Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor

V sredo, 18. oktobra, je Karierni center Ekonomsko-poslovne fakultete Maribor organiziral karierni sejem »Pripravi se na Dan D«. Sejem je bil namenjen študentom, da spoznajo uspešna slovenska podjetja in navežejo prvi stik z njimi. Na sejmu je sodelovalo osem slovenskih podjetij (Verus, Tovarna podjetmov, Energija+, Lidl, ABC revizija, Finančna hiša, Vzajemna). Talum je bil edino proizvodno podjetje. Študente, bodoče iskalce zaposlitve, so zanimale naše potrebe po kadrih in to, kakšne so možnosti za opravljanje prakse in pripravništva ter pripravo zaključnih del v podjetju. □

Obisk v podjetju Slovalco

ANTON KIRBIŠ

FOTO: ARHIV PODJETJA SLOVALCO
ANTON KIRBIŠ

10. in 11. oktobra 2017 smo se sodelavci iz proizvodnje anod in elektrolize ter sodelavca iz vzdrževanja aluminija udeležili strokovne ekskurzije v slovaško podjetje za proizvodnjo aluminija Slovalco, ki velja za enega največjih proizvajalcev primarnega aluminija v osrednji Evropi – na leto namreč proizvedejo 165 tisoč ton primarnega aluminija v 226 elektroliznih celicah.

Banská Bystrica

Pot v slovaško mesto Banská Bystrica je potekala v sproščenem vzdušju in rahlem pričakovanju, kaj bomo videli v nam sorodni proizvodnji. V mesto smo prispeli v poznih popoldanskih urah, se nastanili v hotelu ter se potem odpravili na krajši sprehod. Ob 19. uri smo se pred hotelom srečali z našimi gostitelji iz podjetja Slovalco in dan zaključili v prijetni družbi ob odlični pogostitvi.

Ogled podjetja

Naslednji dan smo se iz Banske Bystrice odpeljali v Žiar nad Hronom, kjer je sedež podjetja Slovalco. Ob prihodu v podjetje smo se razdelili po skupinah – »anodarji« smo si ogledali anodno maso in sestavljalnico, elektrolizerji elektrolizo, sodelavca iz vzdrževanja aluminija pa sta se odpravila na ogled proizvodnje anod, elektrolize in sestavljalnice. Naši gostitelji, ki so prevzeli vodenje po podjetju, so bili zaposleni iz različnih delovnih okolij ter odgovorni za različna področja (področje anod, elektrolize in vzdrževanja elektroliz). Po krajši predstavitvi podjetja in opravljeni seznanitvi z varstvom in zdravjem pri delu v podjetju Slovalco, kar nam je predstavil odgovorni za varnost, smo začeli vodeni ogled podjetja.

Presenečeni nad urejenostjo tovarne

Ogled je potekal v sproščenem vzdušju, čas pa je kar prehitro minil, tako da si nismo mogli ogledati celotne proizvodnje. S sodelavci smo bili presenečeni nad urejenostjo delovnega okolja in skrbi za zdravje in varstvo zaposlenih v podjetju. Pred vstopom v obrate imajo nameščene informativne table z opisi njihovega dela (odgovorne osebe, izdelki, dosežki zadnjega obdobja ...).

V skladišču pečenih anod smo videli anode, ki so jih prav takrat pripeljali iz Taluma in so jih s tovornjakov zlagali v skladiščni prostor. Udeleženci ekskurzije smo bili nad videnim navdušeni.

Ob koncu strokovne ekskurzije smo se strinjali, da bi moralo biti takšnih ekskurzij več oziroma bi se jih morali udeleževati pogosteje.

Vtisi sodelavcev

Janez Vogrinec

Strokovna ekskurzija z ogledom tovarne Slovalco je name naredila zelo dober vtis. Predvsem je bil zanimiv ogled proizvodnje zelenih anod in peči za pečenje anod. Ker je proizvodnja sorodna naši, samo iz prve roke lahko dobili nekatere odgovore na vprašanja, ki smo si jih zastavljali pred ogledom. Če povzamem, je bila ekskurzija zanimiva izkušnja, s prijetnim druženjem s sodelavci iz različnih okolij naše PE Aluminij. V prihodnosti bi si želel več takšnih ekskurzij.

Anton Jurgec

Na strokovni ekskurziji v podjetju Slovalco sem bil osredotočen na čistilne naprave, a se ni dalo kaj dosti videti, razen tega, da imajo malo drugačen sistem ventilatorjev za sesanje plinov iz elektroliznih celic. Postopek čiščenja plinov pa je enak kot pri nas. Presenečen sem bil nad čistočo na čistilni napravi (nikjer ni bilo sledu o glinici). V elektrolizi sem opazil zelo dobro pokrite elektroliznih celic z aluminijastimi pokrovi. Na splošno sem z ekskurzije odnesel zelo pozitiven vtis. ■

Slovalcovi pečeni anodni bloki v skladišču anod – OE Proizvodnja anod

INOVATIVNOST

LILIJANA DITRIH

FOTO: LILIJANA DITRIH

Tako bi lahko poimenovali dnevno druženje, ki so ga za nagrado za svoje dosežke s področja profesionalne inovativnosti prejeli naši sodelavci iz različnih poslovnih enot oziroma družb.

Svobodni kot ptica

To je bilo včasih geslo enega izmed operaterjev mobilne telefonije, tako pa bi lahko poimenovali tudi letenje v vetrovniku v Logatcu. Vetrovnik je naprava, v kateri je zračni tok take moči, da na njem lahko simuliramo lebdenje, letenje v zraku. Hitrost zraka je 200 km/h, kar daje občutek kot pri prostem padu. Da pa lahko letiš, se je treba najprej spoznati s pravili letenja, pravilno držo telesa, znaki za sporazumevanje in si obleči obleko posebej za ta namen, nadeti očala in čelado, potem pa »hop« v vetrovnik. Kolegi so uživali v dveh poskusih letenja in v drugo so zadeve že dobro obvladali. Ker nas zanimajo tudi tehnične značilnosti naprave, ki omogoča letenje, so nam omogočili tudi ogled motorjev in nas seznanili s tehničnimi lastnostmi.

Adrenalin,
500 let tradicije in ščepec
nostalgije

Edi nam je pripovedoval, kako je teklo življenje na tej furmanski cesti, koliko je bilo gostiln, katere obrti so cvetele (takšne in drugačne), kam so preselili prvotne prebivalce Lipice, kje je Levstik dobil navdih za Martina Krpana, spomnil na Ito Rino in že smo prispeli v Trst. In kako lepše začeti dan kot v najstarejši delujoči kavarni v mestu, v Caffè Tommaseo na Trgu edinosti? Ogledali smo si stavbo tržaške univerze, ki je lep primer arhitekture iz časov fašizma, več mestnih trgov, palač (Lloyd, Vanoli), Gledališče Verdi, hišo, v kateri se je rodil Žiga Zois, ulico, na kateri se je rad zadrževal James Joyce, Slovensko stalno gledališče, se sprehodili po Ponte Rosso in že je bil čas za najboljši sladoled v mestu. Odpeljali smo se k dvorcu Miramar in tam

Skok v preteklost

Sledil je »skok v preteklost«. Ogledali smo si Antonijev rov, drugi največji rudnik živega srebra, ki je vpisan na seznam Unescove dediščine. Sprehodili smo se po rudniških jaških, si ogledali orodja, ki so jih uporabljali, spoznavali težek vsakdan rudarjev, poskušali geruš, brez katerega pač ni šlo. Škrat Perkmandelc nam ni nagajal. Izvedeli smo veliko o življenju rudarskih družin, spoznali zgodbe rudarskih vdov in si ogledali topilnico živega srebra, kjer smo lahko spremljali 500-letni razvoj žganih peči, drobilne in sejalne naprave ter se povzpeli na vrh topilnice, od koder je lep razgled na Idrijo. In ko si v Idriji, žlikrofi ne smejo manjkati. V Idriji se nam je pridružil predsednik Uprave Marko Drobnič, kar je bilo za sodelavce lepo presenečenje. Pot nas je vodila v Postojno, kjer se je začelo tekmovanje med skupinami, ki je trajalo tudi naslednji dan. Večer je minil v tekmovanju v bowlingu, prijetnem vzdušju in druženju.

Kanček nostalgije

Drugo jutro smo se z vodičem Edijem po stari cesti podali v Trst, ki je predvsem med nami, ki smo »starejšega datuma«, vzbudil kanček nostalgije po časih, ko smo hodili po kavo in kavbojke.

uživali v razgledu, spoznali žalostno zgodbo prvih lastnikov Maksimilijana Habsburškega in Charlotte Belgijske. Na poti nazaj smo se še enkrat ustavili v Trstu na pravi tržaški malici – kuhani svinjini. Na vrhu griča sv. Justa smo še zadnjič pogledali na Trst. Prijetno utrujeni smo se podali proti domu. V Žalcu smo se poslovili od animatorke Lee.

Dva dneva, polna adrenalina, industrijske tradicije, kulinarike, kulture in zgodovine, sta minila v prijetnem vzdušju sodelovanja, pa tudi rahlega tekmovanja. Zdaj pa nazaj k reševanju tehničnih in tehnoloških izzivov, optimizaciji poslovnih procesov in inovativnim rešitvam. ▣

INOVATIVNOST

TOMAŽ KVAS
FOTO: MARKO DROBNIČ
TOMAŽ KVAS

Balet robotov in simfonija desetvaljnikov

Skoraj nemogoče je, da se ti na obraz ne bi prikradel nasmešek, ko stopiš na plin in za tvojim hrbtom pritajeno renčanje desetvaljnega motorja s 610 konjskimi močmi nemudoma preraste v rohnenje, hkrati pa te silovit pospešek prilepi globoko v školjkasti sedež Audija R8. Prava zabava se začne med ovinki, kjer športni avtomobil s štirikolesnim pogonom zlepa ne izgubi oprijema – vsej voznikovi (pre)drznosti navkljub.

A-doživetje za Talumove inovatorje

Vožnja z Audijem R8 je bila za marsikoga vrhunec že tako zanimive dvodnevne ekskurzije v Nemčijo. A začimo lepo na začetku. Ekskurzija, ki smo jo poimenovali A-doživetje, je bila nagrada za zmagovalce natečaja Upam si! oziroma za letošnja prizadevanja talumovcev pri podajanju inovativnih predlogov. Ker je bil letošnji dan inovativnosti povezan z Audijem, saj je bil osrednji gost njegov vidni strokovnjak dr. Matjaž Korman, je bilo tudi A-doživetje navdahnjeno s slovitimi štirimi prepletenimi krogi.

V razvoju zaposlenih 10 tisoč ljudi

Iz Kidričevega smo se odpravili v zgodnjih jutranjih urah v sredo, 25. oktobra, in še dopoldan prispeli v Ingolstadt, kjer so Audijev sedež, razvojno središče in njegov največji proizvodni obrat. Ogromen tovarniški kompleks se razprostira na 270 hektarih površine, v njem pa je zaposlenih skoraj 44 tisoč ljudi, od tega 10 tisoč zgolj v razvoju. V spremstvu vodiča smo si ogledali le delček vse proizvodnje, in sicer robotizirano linijo, na kateri nastajata modela A3 in Q2, ter končno montažo obeh modelov, za katero še vedno pretežno skrbijo človeške roke. Navdušili so nas obsežnost in kompleksnost procesov ter visoka stopnja avtomatizacije oziroma robotizacije in digitalizacije, ki potekajo s pregovorno nemško natančnostjo. Usklajeno delovanje številnih robotov, ki na primer hkrati varijo različne dele, je bilo skoraj hipnotično. Po ogledu proizvodnje smo se podali v Audijev muzej, kjer smo si lahko ogledali slovite pretekle modele ter znamke, pa tudi prototipe in dirkalna vozila ter njihove tehnološke preboje, med drugim tudi uporabo aluminija pri izdelavi avtomobilov.

Pohajkovanje po slikovitih ulicah Neuburga

Po ogledih smo se odpravili v mesto Neuburg ob Donavi in se nastanili v hotelu. Sledila sta še pohajkovanje po slikovitih ulicah enega najlepših renesančnih mest na Bavarskem in ogledovanje znamenitosti, prvi dan pa smo sklenili z večerjo v tradicionalni nemški gostilni.

Adrenalinska izkušnja

Naslednji dan smo se po zajtrku odpravili na obronke mesta, kjer od leta 2014 deluje Audijev voziški center. Tam lahko preizkusite različne Audijeve modele – in svoje voziške sposobnosti! – na pravcati 2,2-kilometrski dirkalni stezi. Najprej nas je usposobljeni inštruktor poučil o načelih športne vožnje, kmalu zatem pa smo se v parih znašli v kokpitih Audijev R8, ki smo jih izmenjevali vozili. Z vožnjo v gosji vrsti za inštruktorjem smo postopoma usvajali pravila dinamične vožnje in spoznavali skoraj nadnaravne vozne lastnosti avtomobila. Vaje so postajale vse zahtevnejše, vozili smo se po čedalje več odsekih steze, dokler se nismo končno podali po celotni stezi v precej hitrejšem ritmu. Dve uri sta minili kot na mah.

Po doživetju smo iz rok inštruktorjev dobili priznanja, ob kosilu pa smo, še vedno tresočji se od adrenalina, v pogovoru podoživljali svoje hitre kroge. Siti in prijetno utrujeni smo se v popoldanskih urah podali nazaj v Slovenijo.

Vtisi udeležencev

Mateja Hergula, Kadrovska služba

Dvodnevna ekskurzija ali kako sem po novem navdušenka nad avtomobili znamke Audi. Celoten kompleks, na katerem se razprostira tovarna v Ingolstadtu, je name naredil velik vtis, saj je dovršenost opazna na vsakem koraku, od ergonomije na delovnih mestih do urejenosti muzeja. Pika na i pa je bila vožnja športnega Audija R8, ki je v meni na začetku vzbudil strahospoštovanje, nato pa me je pripeljal do čiste ga navdušenja. Občutke ob vožnji, pospešek in zvok motorja si bom zagotovo zapomnila za dolgo. Res sem hvaležna in vesela, da sem se udeležila te ekskurzije.

Franc Stojnšek, Strateška komerciala

Ljudje se prevečkrat zapiramo v okvirje, ki so nam jih postavili drugi, še večkrat pa kar mi sami. Takšno ravnanje potem preraste v rutino vsakdana, v kateri ne vidiš dlje kot do sosedovega plota. V nas mora zmeraj tleti otroška želja po odkrivanju novega povsod, četudi se to včasih komu zdi nepotrebno. Le takšno razmišljanje je pripeljalo človeštvo do današnjega napredka. Naša naloga je, da tako razmišljamo tudi v prihodnosti. Hvala upravi Taluma, ki nam je omogočila ta nepozabni »pogled čez plot« oziroma Audijev rally, ki je presešel naša pričakovanja.

Stanislav Plajnšek, PE Ulitki

Dvodnevna ekskurzija A-doživetje je v celoti preseгла moja pričakovanja. Pri ogledu Audijeve tovarne smo lahko videli, kaj je mogoče doseči z avtomatizacijo proizvodnje. Za vse, ki delamo na inženirskem področju in se bomo v prihodnje posredno ali neposredno srečevali s tem področjem, ima takšen ogled še toliko večjo vrednost. Posebno doživetje je seveda sledilo naslednji dan v Audijevem doživljajskem centru vožnje. Nisem pričakoval, da bom imel možnost sam voziti vozilo, ki ima več kot 610 konjskih moči in doseže hitrost 100 km/h v 3,2 sekunde. Že po prvih krogih smo bili vsi navdušeni, »otročič« v nas so oživeli. Ko konca smo se samo še »igrali z avtomobilčki«. Hvala vsem, ki ste pripravili tako čudovito nagrado za nagrajene predloge v akciji Upam si!

Zdravko Štumperger, PE Aluminij

Res nepozabna izkušnja. Mislim, da je bila to dirka življenja, ki je skoraj neponovljiva. Sicer bolj miren ogled tovarne Audi, a hkrati fascinantno usklajeni roboti in logistika.

Irena Novak, sindikat

Hvala za lepo, adrenalinsko in tudi življenjsko izkušnjo. Veseli me, da sem si upala. □

Osebna varovalna oprema – zaščita sluha

ALEŠ MEGLIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ
SPLET

Zaščita sluha je postopek, pri katerem obvarujemo ušesni organ pred hrupom, ki vodi k naglušnosti in izgubi sluha. Okvara sluha zaradi hrupa je običajno posledica dolgotrajne izpostavljenosti visokim ravnem hrupu, lahko pa nastopi tudi zaradi ene ali več krajših izpostavljenosti visokim ravnem hrupu, ki so poškodovale slušni organ. Okvara sluha je lahko začasna ali trajna. Če je oseba dalj časa izpostavljena visokim ravnem hrupu, se njen sluh postopoma poslabšuje.

Kako škodljivo bo hrup vplival na zdravje delavcev, je odvisno od:

- ravnih zvoka (dB/A),
- frekvence zvoka (Hz),
- trajanja izpostavljenosti,
- oblike zvoka (kontinuirani, diskontinuirani),
- individualne občutljivosti (10 odstotkov ljudi je čezmerno občutljivih na hrup).

Prizadetost sluha zaradi hrupa se klinično počasi slabša. Najprej pride do izgube slušne občutljivosti v področju slišnosti okrog 4 kHz (začetna ali primarna akustična travma). Ker je s tem prizadeto območje nad govornim področjem (1 do 3 kHz), na začetku delavec ne opazi okvare, ker pri govoru nima težav. Kasneje se začetna akustična travma pogloblja in širi ter zavzema vse širše področje frekvenc ob vse večjem izpadu slušne občutljivosti. Šele takrat človek občuti, da ne more spremljati govora.

Hrup lahko škodi organu sluha z enkratno, nepričakovano preobremenitvijo (močan pok ali eksplozija) ali s pogostim trajnejšim delovanjem. Po daljši, zlasti pa pogosto ponavljajoči se obremenitvi sluha lahko postane okvara trajna. Znano je, da je odnos med obremenitvijo in stopnjo okvare odvisen od človeka, saj so nekateri za okvare bolj dovzetni, drugi manj.

Hrup na delovnem mestu

Šteje se, da je škodljiv vsak hrup, katerega raven in trajanje izpostavljenosti na določenem delovnem mestu ali delovnem prostoru presega vrednosti, ki jih določa pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu. Škodljivost hrupa določamo in ocenjujemo na podlagi dnevne izpostavljenosti v polnem delovnem času.

Hrup lahko vpliva na delavčev organizem in njegovo delo na tri načine:

- okvari slušni organ, delavec oglušči,
- kot stresor škodljivo deluje na srčnožilni in nevrovegetativni sis-

tem, delavec postane nervozen, spanje je moteno, lahko je utrujen, dihanje in srčni utrip sta pospešena,

- moti ali onemogoča opravljanje nekaterih vrst dela, moti koncentracijo, sporazumevanje, signalizacijo.

Ukrepi proti hrupu

Ločimo dve vrsti ukrepov proti hrupu, in sicer aktivne in pasivne. Prvi zavezujejo delodajalca, da že pri načrtovanju, gradnji, nabavi, postavitvi delovne opreme opredeli nevarnosti hrupa in sprejme ukrepe za znižanje tveganja na najnižjo možno raven. Pri tem mora upoštevati tehnični napredek in razpoložljive ukrepe za obvladovanje hrupa, zlasti pri viru. Z drugimi ukrepi pa zavarujemo delavca pred obstoječim hrupom. Za zavarovanje slušnega organa pred čezmernim hrupom pri delu oziroma na delovnih mestih, na katerih ga s tehničnimi ukrepi ni mogoče izločiti ali zmanjšati pod dovoljeno raven, mora delodajalec zagotoviti, da ima delavec na voljo primerno in ustrezno osebno varovalno opremo za zaščito sluha.

Zaščita sluha in Talum

V skupini Talum izvajamo zakonsko predpisane meritve hrupa na delovnih mestih. Če rezultati meritev prekoračujejo zgornjo opozorilno vrednost osemurne izpostavljenosti hrupu (85 dB), se izvedejo aktivni ukrepi (protihrupne kabine, protihrupne stene, izoliranje ventilatorjev itd.) za zmanjšanje hrupa na delovnih mestih. Če osemurna izpostavljenost hrupa na delovnem mestu prekoračuje zgornjo opozorilno vrednost tudi po izvedenih aktivnih ukrepih, je za določeno delovno mesto obvezna uporaba osebne varovalne opreme za zaščito sluha.

V skupini Talum uporabljamo dva tipa osebne varovalne opreme za zaščito sluha, in sicer:

- čepke za enkratno uporabo proizvajalca Bilson;
- individualne glušnike podjetja Komfort za dolgotrajno uporabo, izdelane po meri posameznikovega sluhovoda; glušniki imajo vgrajen filter, ki duši hrup in hkrati izenačuje notranji tlak sluhovoda z zunanjim tlakom okolice.

Odgovornost za uporabo zaščite sluha

Nadzor nad uporabo osebne varovalne opreme opravlja neposredno nadrejeni delavec – odgovorni vodja del. Odgovorni vodja del mora stalno nadzorovati delavce med delovnim procesom, ali dosledno in namensko uporabljajo osebno varovalno opremo in ali se ravnavajo po predpisanih varnostnih ukrepih.

Vsak zaposleni nosi odgovornost, da poskrbi za varno in zdravo delo in da se zaščiti pred vplivi delovnega okolja z dosledno uporabo predpisane osebne varovalne opreme, kamor spada tudi zaščita sluha, zato:

»Poskrbi za svojo varnost in uporabljaj osebno varovalno opremo.«**□**

PROMET

Vse najboljše, lokomotiva!

BORIS BLAŽEK

FOTO: ARHIV PROMETA

Človek se ob obletnicah in jubilejih spomni na pomembne dogodke ter njemu ljube ljudi. Tudi v podjetjih se ljudje navežemo na predmete in ljudi, s katerimi delimo svoj vsakdan. Pri ljudeh je to razumljivo, ne navadno pa je, ko ti določena naprava ali stroj tako priraste k srcu, da se ob jubilejih spomniš nanj – navsezadnje so stroji in naprave naši vsakdanji spremljevalci in naši pomočniki pri opravljanju nalog.

Eden takšnih prijetnih spominov je spomin na našo lokomotivo, ki v tem letu praznuje svoj 40. rojstni dan – v šali bi lahko rekli, da ima malega abrahama.

Lokomotivo smo leta 1977 kupili od podjetja Djuro Djaković iz Slavonskega Broda in ima oznako DEL825, SER 642-DE. Vsa ta leta nam je dobro služila pri premikih vlakov in vagonov za transport boksita, premoga, aluminija, smole ... V zadnjih letih pa smo jo največ uporabljali za transport glinice, petrol koks in lužin – povprečno približno 340.000 Bt letno.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem strojevodjem, vzdrževalcem in serviserjem za opravljeno delo, lokomotivi pa želimo še veliko let dobrega delovanja in srečne vožnje po industrijskih tirih Taluma.**□**

Na Nizozemsko po nova znanja

Sredi oktobra smo Branko Vogrinec in Igor Puklič iz Gradbenega vzdrževanja ter Andrej Brumen iz Nabavne službe obiskali seminar o ognjevdržnih materialih in njihovi uporabi, ki je potekal v podjetju Gouda v istoimenskem mestu na Nizozemskem.

ANDREJ BRUMEN, IGOR PUKLIČ
FOTO: ANDREJ BRUMEN, IGOR PUKLIČ

Opeka in betonski materiali

Seminar je trajal tri dni, na njem pa so nam podrobno predstavili lastnosti in uporabnost opeke in betonskih materialov ter nas seznanili z materiali, iz katerih izdelujejo opečne in betonske proizvode. Materiale so imeli v manjših posodah, tako da smo si jih med predavanji lahko ogledali.

Praktični del predavanj

Del predavanj je bil tudi praktičen, saj smo se preizkusili v izdelavi betonske mešanice ter prek tega spoznali lastnosti posameznih dodatkov in to, kako vplivajo na kakovost betona. Med nami so cel čas krožile različne izolacijske in šamotne opeke, na katerih so bili vidni poizkusi odpornosti proti vročini, ter sidra in druga oprema.

Ogled tovarne Gouda

V drugi polovici dneva smo obiskali tovarno Gouda. Prvi dan smo si ogledali proizvodni proces – od mešanja materialov do izdelave ognje-

vdržnih opek in elementov za litje aluminija in drugih kovin, videli pa smo tudi proces žganja opek, ki poteka avtomatizirano v sušilno-žarilnih pečeh. Drugi dan smo si ogledali delavnice, v katerih izdelujejo betonske serijske izdelke v kalupih. V času našega ogleda so ulivali zaključne kose za Riedhammerjevo peč. Predstavili so nam tudi delo v laboratoriju, ki se ukvarja z določanjem lastnosti materialov, in postopek testiranja materialov.

Srečanje z ljudmi, s katerimi poslovno sodelujemo

Na seminarju smo sodelovali udeleženci iz primarne proizvodnje aluminija, jeklarn in naftno-kemične industrije iz raznih evropskih držav ter iz Mozambika, s Tajske, iz Katarja in Kazahstana. Imeli smo priložnost seznaniti se s komercialisti, s katerimi sodelujemo pri nabavih materialov, s tehničnim osebjem, ki skrbi za naše projekte, z direktorjem in drugimi sodelavci.

Test pridobljenega znanja

Na koncu seminarja nas je čakal test, s katerim so preverili naše poznavanje opeke in materialov in druga znanja, ki smo jih pridobili pri predavanjih.

Nova znanja, strokovna literatura in znanstva

Seminar je bil zelo dobro organiziran. Pridobili smo veliko novih koristnih znanj in se založili s strokovno literaturo. Osebna poznanstva s kontaktnimi osebami v Goudi nam bodo v zelo veliko pomoč pri tehničnem in komercialnem sodelovanju.

Kolesarji in zanimiva arhitektura

Na vsakodnevni sprehodih do podjetja in nazaj so nas impresionirale množice kolesarjev. Na Nizozemskem se namreč večina ljudi, ne glede na vremenske razmere in starost, vozi s kolesom. Navdušila nas je tudi klasična arhitektura in številni rečni kanali z dviznimi mostovi. Na poti do letališča, ki smo jo opravili z vlakom, pa nas je presenetila moderna arhitektura v mestu Rotterdam. □

ŠPORT

Poslovna nogometna liga Štajerska

MARJETKA OREL
FOTO: ARHIV POSLOVNE
NOGOMETNE LIGE

Ekipa, ki zastopa barve Taluma v Poslovni nogometni ligi, je svoje vrste osvežila z novimi člani. Sveži obrazi, ki nosijo Talumov dres, so: Matic Horvat, Miha Pepelnik, Miha Zelenik, Uroš Krajnc, Luka Pepelnik, Alen Leben in Kristian Lipovac. Moštvo se je v novi sezoni že podalo na zelenice ter za beležilo poraz in zmago.

Poslovna nogometna liga Štajerska je novo sezono odprla v oktobru, ko se je Talumova ekipa srečala z moštvoma Elektra Maribor in Impola. Proti prvim talumovci niso bili uspešni, dosegli pa so zmago proti drugemu tekmecu. Med strelce so se vpisali sodelavci Peter Vnuk, Alen Štrucl, Miha Zelenik in Gorazd Ornig. Poleg omenjenih so za Talum igrali tudi: Tadej Spešič, Andrej Pulko, Nejc Mlakar, Tadej Kirbiš, David Rojs, Matic Horvat, Miha Pepelnik, Leon Korže, Leopold Rodošek in Uroš Krajnc. V Poslovni nogometni ligi Štajerska sodeluje deset moštev: Talum, Cinkarna Celje, Elektro Maribor, DPZ Impol, Javne službe Ptuj, Manager klub Ptuj & Goja transport, Pocinkovalnica, Pošta Slovenije, Univerza v Mariboru in Mercator.

Srečanja temeljijo na povezovanju in združevanju gospodarstva pri nogometni igri, zato ste tudi vi, zaposleni, nepogrešljiv del tega mreženja. Vsakič ste vabljeni k navijanju za našo ekipo, o datumih tekmovanj pa vas bomo obveščali na naši intranetni strani. Greimo, Talum! ■

AKTIV KRVODAJALCEV TALUM

Kapljica, ki lahko odloča o življenju in smrti

Najbrž bom živel samo enkrat. Če zatorej lahko komu izkažem prijaznost ali naredim kakšno dobro delo, naj ne odlašam ali pozabim, saj ne bom več šel po tej poti. W. Penn

MARJETKA LEDINEK

Vitalovci o krvodajalstvu

Nada Cimerman

Krvodajalka sem že skoraj 20 let, in dokler mi bo zdravje dopuščalo, ne vidim razloga, da bi nehala. Za krvodajalstvo me je navdušila nekdanja sodelavka Lucija Cafuta, za kar sem ji izredno hvaležna, saj se sama verjetno ne bi ojunčila in šla na odvzem krvi. Kot krvodajalko me še nikoli niso zavrnil, saj se tudi sama zavedam, da grem darovat kri, ko sem popolnoma zdrava in se dobro počutim. Med odvzemom in po njem nisem nikoli imela nobenih težav ali slabosti. Torej, če grem darovat kri, se zdravstveno ne počutim nič slabše, nič me ne stane, obogati pa me misel, da sem mogoče nekemu pomagala, in to je dovolj velik motiv za nov odvzem.

Andreja Krajnc

Tudi jaz darujem kri že vrsto let in tudi mene je v krvodajalstvo vpeljala Lucija in me tudi prvič spremljala in spodbujala, da si mogoče ne bi premislila. Lučka, hvala ti! Ko enkrat začneš, naslednjič sploh ni več problem, se pač odločiš in greš – seveda se moraš prej še dogovoriti v službi z vodstvom. To pri meni ni poseben problem, saj pogosto delam ob vikendih in sem zato čez teden na dan odzema doma. Tisti, ki oklevate in ste zdravi, naj vas ne bo strah, pred odvzemom vas pregleda zdravnik, nič ni prepuščeno naključju, samo začeti je treba. Občutek po odvzemu in misel, da si nekemu pomagal, je božanska.

Zoran Barovič

Kdaj ste se nazadnje ustavili in poskrbeli za svoje zdravje? Veliko ljudi nima te sreče in zaradi bolezni ali poškodbe potrebuje darovano kri. Za

veliko bolnikov in ponesrečencev so njihovi darovalci in darovana kri edina rešitev. Vsaka enota krvi reši vsaj tri življenja. Zakaj bi torej darovali kri? Jaz ne potrebujem posebnega razloga, kaj pa vi? Torej naj vsak poišče svoj razlog in daruje kri in s tem nekemu reši življenje. Vsi se lahko slej ko prej najdemo v situaciji, ko nujno potrebujemo kri ali pa kri nujno potrebuje kdo, ki nam je zelo drag (otroci, starši ...). Zato zavijajte rokave in darujte kri.

Drago Kajtna

Vsakodnevno nas mediji obveščajo o prometnih nesrečah, nesrečah pri delu, pri športu, pri domačih opravilih ... Vsakodnevno ljudje obolevamo za različnimi boleznimi. Nekateri med njimi potrebujejo transplantacijo krvi ali samo določeno sestavino, ki tvori popolnost krvi. Zavedam se, da tako kot vsaka začimba ne sodi v vsak lonec, tudi vsako telo ne sprejme vsake krvi. Bolnišnice po vsem svetu, v vsaki državi in v vsakem večjem mestu, kraju, tudi na Ptuj, zdravijo veliko ljudi, ki potrebujejo darovano kri različnih krvnih skupin, ki lahko sočloveku reši življenje. Zavedanje posameznika, da lahko z darovanjem pomaga sočloveku, je neprecenljivo. Darovalec ne pričakuje nobenega plačila, saj vsakič pomisli, da lahko že jutri tudi sam leži v bolnišnici in se boji smrti zaradi izgube krvi.

Moj življenjski moto je: »Podaj človeku roko, nikoli ne veš, kdaj boš ti sam potreboval njegovo!«

Hvala vsem, ki pomagata pomoči potrebnim ljudem! ■

Peter Vnuk, PE Aluminij

»Kljub temu, da je med ekipami prisotne nekaj tekmovalnosti, je na srečanjih poudarek na družabnosti. Za Talumovo ekipo igram že dve leti in zelo mi je všeč. Je dobra izkušnja, gradimo nove odnose, s člani drugih ekip vzpostavljamo vezi in na tekmah zastopamo barve Taluma.«

Darovalci v oktobru

(številka v oklepaju pove, kolikokrat je posameznik doslej že daroval kri):

Boštjan Kelc	(9)
Matjaž Zajšek	(8)
Srečko Gajšek	(43)
Tonček Cenar	(88)
Benjamin Ivančič	(15)
Bojan Verdenik	(94)
Kevin Šoštarčič	(10)
Leon Turk	(52)
Janez Muršec	(61)
Gregor Janžekovič	(7)
Boštjan Zamuda	(14)
Matej Munda	(41)
Ivan Petek	(35)
Branko Krajnc	(12)
Matevž Mohorko	(76)
Jožef Godec	(11)
Dušan Vorih	(36)
Daniel Lačen	(10)
Boris Železnik	(55)
Anton Zelenik	(50)
Jožef Lončarič	(50)
Aleksander Krajnc	(36)
Nada Cimerman	(33)
Leon Trofenik	(6)
Bojan Krajnc	(48)
Željko Cmrečnjak	(47)
David Vrečko	(36)
Alen Štrucl	(24)
Darko Emeršič	(74)
Zoran Bilič	(62)
Branko Prevolšek	(23)
Sandi Svenšek	(16)
Marjan Anderlič	(79)
Miran Koser	(63)

Krvodajalci, ki so kri doslej darovali do petkrat:

Kristian Lipovac	(3)
Aleksander Flajs	(3)
Leon Pernat	(2)
Sašo Hergula	(2)
Branko Mlakar	(1)

Srečno novo 63

GREGOR JURKO

FOTO: ARHIV TALUMA

Juhu, nova obletnica podjetja je tu! Če bi pri vas doma ob šestih zjutraj igrala godba na pihala, tudi na ženi-no obletnico ne bi pozabili. Kakor koli, še malo in bomo stari 63 let. V življenju človeka je to doba, ko se začne spogledovati s pokojninsko reformo, kdaj lahko gre v »penzijo«, koliko bo ven dobil, pozanima se tudi, kje so najcenejše žemljice, kje je najbližji balinarski klub, šahovsko društvo, ali naj izbere porcelanasto prevleko za zobe ali pa bodo dovolj dobre kompozitne zalivke. No, pri obletnicah podjetij je to drugače. Mi nismo start-up, pri svojih trinšestdesetih imamo bogato zgodovino in močno vizijo za prihodnost, lahko bi se reklo, da smo v najlepših letih, daleč stran od otroških težav in porodnih krčev mladih podjetij, dobro opremljeni in ravno prav dimenzionirani za globalni tek na dolge proge.

Roko na srce, tale datum za naš tovarniški praznik oziroma šumarsko novo leto je bil prav posrečeno izbran. Če lahko trgovine začnejo s prodajo božičnih okraskov že sredi oktobra, lahko tudi mi začnemo z veseljem decembrom že 21. novembra, in če lahko imajo Perzijci, luteranci, muslimani in Kitajci svoj koledar oziroma svoje šteje, lahko tudi mi praznujemo svoje leto 63. Pozitivna plat tega našega novega leta v primerjavi s sicer uveljavljenim 1. januarjem je tudi v tem, da nas po 21. novembru ne čaka januarsko mrtvilo, ampak veseli december. Tako na naše novo leto odpadajo tudi vse zaobljube o hujšanju,

zdravem življenju in podobno – kdo pa bi sprejemal takšne sklepe pred začetkom veselega decembra? To je podobno, kot da bi najbolj hujšal na rojstnodnevnem slavu ali kakšnem all-inclusive dopustu.

Vsekakor za slavlja, praznovanja in zabave človek potrebuje tudi kondicijo, in prej ko začneš, bolje si pripravljen, zato spada naša ekipa, družina Talum, vsekakor med boljše pripravljene na Dravskem polju. Če boste torej kasneje, na kakšni lokalni decembrski »žurki« srečali koga pri »šanku«, medtem ko bo osebje že prižigalo luči in pospravljalo lokal, ga le pocukajte za rokav, gotovo je vaš sodelavec, in potem se bosta lahko skupaj čudila, zakaj so letos vsi drugi tako hitro odšli domov. Halo? Po osmih urah vsi rinejo z zabave domov? Kje imajo voljo do življenja? Talumovci na »čagi« vedno ostanemo vsaj 20 minut dlje kot vsi drugi, to imamo v krvi še iz službe. Kakor koli, treba je vztrajati, ostati do konca, še malo, pa bo edina zabava, ki se je boste udeležili v celem letu, tista v četrtek pred tovarniškim praznikom.

No, pa je le prišel tisti čas v letu, ko lahko malo izprežemo konje, odložimo ulitke, ugasnemo kosilnico na nitko, spustimo peč, kulije, tipkovnice, miške in svinčnike iz rok, za trenutek ustavimo štanice, rentgene in robote ter čestitamo sami sebi za svoj prispevek k skupnim ciljem in svetli prihodnosti. Da, le poglejte okrog sebe! Ni to hec, mi smo

vendar firma, »komot« si naročite »špricer« in udarite po »šanku«. 300 milijonov prometa, 100 hektarjev zemlje, 8 kilometrov ograje, 1300 duš (in nekaj pod zemljo), ambulanta, gasilci, kurenti, pokači, traktorska četa, motoriziran bataljon volkswagnov, viličarjev, vedno prstrižena zelena travica, gostilna, restavracija, »fuzbal« klub, virtualne firme, industrijski tir, svoje »cajtng«, prenočišča, vse imamo. Še lokomotivo. Ni, da ni. Da ne omenjamo inovativnih predlogov, nagrad, kreativnosti in vsega »nesnovnega znanja«, ki se ga ne da kopirati. Lahko bi recimo na novo napisali učbenike o metalurgiji. Verjetno obstoječi iz leta 1963 na faksu niso več aktualni. Če kdo ne ve, kako se rondice zaženejo, pride nas vprašat. Pa če kdo ne ve, kako se zažene elektroliza, tudi pride nas vprašat. Pa če kdo, ki ima preveč denarja, ne ve, kako bi ga porabil, tudi pride nas vprašat. In če kdo ne ve, kako se pridobijo novi kadri, tudi pride nas vprašat. Kako do podmladka? Preprosto tako, da narediš prenočišča zraven festivalne dvorane.

Kljub praznični evforiji smo znani po tem, da v vsakem trenutku ohranimo trezno glavo. Ne spijemo vsega, kot to počno v drugih podjetjih ob podobnih dogodkih, temveč v skladu z našim geslom spijemo skoraj vse. Zdravje je naša vsejadnje naše največje bogstvo. Čuvajte se, da se vidimo še na mnogih petkovih in kasneje na četrtekovih obletnicah firme.

Pa srečno!

Zahvala

V mesecu avgustu se je od nas za vedno poslovila naša draga

Franciška LESJAK

iz Apač 80,
upokojenka Taluma iz Kidričevega.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in nam izrekli besede sožalja. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Njeni najdražji

**REŠITVE
PRILAGOJENE
VASIM CILJEM**

CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU
SERVISIRANJA PROIZVODNE OPREME
IN INŽENIRINGA BAZIČNE INDUSTRIJE.

TALUM • SERVIS IN INŽENIRING

TALUM	ČMRLJU PODOBNA MUHA Z RDEČKASTIM ZADKOM	RAZ-TRGANJE ŽILE	PRIMOŽ EKART	PREBI-VALCI KRAJA SVETA EMA	MESTO V LITVI, OB REKI NEMEN
ČEŠKI PISATELJ (KAREL)					
ZAVESTNO ALI PODZAVESTNO SPOMINJANJE					
RICHARD GERE			4. IN 22. ČRKA		
PREBI-VALEC LIKE			PRIJEM Z ZOBMI, ŠAVS		
RAZLIČICA IMENA JANA					
SEVERO-ZAHOD					
SESTAVIL: JANKO ŠEGULA	DVO-LITERSKA STEKLENICA ZA VINO (POG.)	STREHA, OBOK ALI STROP POLKROŽNE OBLIKE	LIRSKA PESEM HVALNICA	NASELJE PRI GROSUPLJU	ZAPORNIK
PAPÉŽEV LETNI DOHODEK	NIKI LAUDA	ČETRTRA DIMENZJA	POLOŽAJ PLEZALCA V STENI JUDOVSKI KRALJ		LEPA ? KOLO VODI
PREBI-VALEC ŠKOCJANA					NEMŠKA KNJIŽNA ZALOŽBA
MODRA MISEL: PUBLILIUS SYRUS					
LUNINO ŠTEVILO				GLAVNO MESTO JEMNA OLIVER HARDY	
FRANC OČKO			PRODAJNI REFERENT V PE LIVARNA RAJKOVAČA ALEŠ PIPAN		SLOVENSKA NOVINARKA (ALENKA) DANILO ŠVARA
IRAIŠKI POLITIK, PREDSEDNIK 2004-2005 (IJAD)				DIREKTOR TALUM SERVIS+INŽENIRING (MIHAEL) ŠAMPION	ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING LJUDSTVO V KANADI
HIBA, MOTNJA				OTOK V IRSKEM MORJU TITAN	AMERIŠKI FIZIK, NOBELOVEC (WILLIS) MOŽ PO ŽENINI SMRTI
					ERBJ LÉŠ, KI SE SVINJAM POD VRAT OBEŠA, DA NE MOREJO ZBEŽATI, KLATA
				TALUM	URŠKA IGLIČAR DEL OBLEKE
					ŽULJ OD OBUITVE, OTISKA SLOVENSKA PISATELJICA PEROCI
				ROČNI MLIN (STAR.)	SLOVENSKA PESNICA ŠKERL SONJA ROMAN
				AMERIŠKI PISATELJ (EDWARD)	
				LUDOLFOVO ŠTEVILO	JESENIŠKA ŽELEZARNA

SLOVARČEK: ALAVI - iraški politik, predsednik 2004-2005 (ljad), ANGIOREKSA - raztrganje žile, ECON - nemška knjižna založba, EGGLESTON - ameriški pisatelj (Edward), LAMB - ameriški fizik, nobelovec (Willis), MAAR - ugaslo vulkansko žrelo, MNEMA - zavestno ali podzavestno spominjanje.

Moški pevski zbor Talum Kidričevo

**Nedelja, 3. december 2017
ob 17. uri
v dvorani restavracije PAN
v Kidričevem.**

Vstopnine ni.

Na prireditvi bomo sodelovali

- MoPZ Talum Kidričevo
- OPZ OŠ Kidričevo
- ŽePZ Bistričanke iz Bistrice ob Dravi
- Amadej Buček in Peter Prohart harmonika
- Tamburaški orkester iz Cirkovc pod vodstvom g. Draga Kleina